

Aki a Szentföldön jár, annak megváltozik az élete

„Az emberek sokféleképpen szolgálhatják a közösséget, én a honismeret és a helytörténeti kutatás terén próbálok maradandót letenni az asztalra.”

☞ 6–7. oldal

Ember a templomért, vagy fordítva?

„A sérült emberek az emberiség kitüntetett tanúságtevői. Megtanítanak arra, mi is a szeretet, amely megment.” A személyválogatás nélküli szeretet.

☞ 13. oldal

Ilyen lelkészgyerekeknek lenni

Milyen lelkészgyerekeknek lenni? Van, akinek csupa áldás és jó emlék. Míg másoknak – viccesen szólva – csak egy beutaló a pszichológushoz.

☞ 15. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2023. FEBRUÁR • 34. évf. 3-4. szám • Ára 5 lej

Bizonyságtevő szenvedés

Senki sem akar szenvedni, s ha valaki mégis örömet leli benne, azt mazochistának mondjuk. A szenvedés fogalma mégis összenőtt a keresztyénséggel. Jézus szenvedett értünk a kereszten. A tanítványok, a mártírok, a hitüket feladni nem akarók mind vállalták a meghurcoltatást. Túlzás lenne azonban azt állítani, hogy Isten gyötrelmes életet szán az övéinek, vagy a keresztyén embernek feltétlenül meg kell élnie a kínok kínját.

Szenvedésmentes élet nem létezik. Bármennyire is igyekszünk kerülni a fájdalmakat, az életünkben teljesen kiküszöbölni nem lehet őket. Megvisel minket a veszteség, a kudarc, a gyász, az elutasítás, a viszály, a csalódás, a gond és minden rossz esemény, amit meg kell élnünk. Nem segít a klasszikus teológiai magyarázat, amely szerint a szenvedés a bűn következménye. Ez a megállapítás igaz, de nem szabad ezen a ponton leragadnunk, ugyanis Isten a legnagyobb kínszenvedést is fel tudja használni a mi javunkra. Sőt, vannak esetek, amikor már csak a fájdalmak megtapasztalása által térünk észhez.

Az a legrosszabb, ha a mélyben lévőket tovább tapossuk, vagy ha már mi vagyunk ott, akkor önsanyargatásba kezdünk. A szenvedőnek nem ítéletre van szüksége, sem kárörvendésre.

(Folytatás a 2. oldalon)

Az Igazgatótanács alakuló ülése

A KRE nagyváradai székházának tanácstermében gyűlt össze az Egyházkerület Igazgatótanácsa 2023. január 20-án. A testület alakuló ülése Bogdán Szabolcs János püspök ígéhirdetésével kezdődött. A püspök Lk 12, 35-40 alapján kiemelte, hogy nem lehetünk alvó egyház: az éber szolgákra van szükség, akik szívvel-lélekkel szolgálnak, mert élő kapcsolatuk van az Úrral.

Az Igazgatótanács ülését Bara Lajos István egyházkerületi főgondnok nyitotta meg, majd gazdasági, közigazgatási, pályázati és missziói ügyek tárgyalására került sor. Ezt követően kinevezték a következő hat esztendőben szolgáló egyházkerületi előadótanácsosokat és tanácsosokat. A gazdasági előadótanácsos Salánki Lóránt, a Közigazgatási és Fejlesztési

Ügyosztály előadótanácsosa Farkas Zsolt, a missziói előadótanácsos Ghitea-Szabó József Levente. A külügyi tanácsos dr. Antal János, a katekétikai tanácsos Szűcs Éva, a Kiadói- és Sajtóosztály tanácsosa pedig Wagner Erik, aki egyúttal püspöki titkár is.

A testület előtt bemutatkozott Rác Ervin-Lajos, az egyházkerület új generális direktora (missziói előadója). Elmondta, hogy korszerű, modern egyházat szeretne látni, nem lehet leragadni a 18. századi megoldásoknál, mert az új idők kérdései új válaszokat igényelnek. Ahol csak lehet, segíteni kell a lelképászorokat a gyülekezetépítő munkában, szem előtt tartva, hogy az a megoldás, ami működik az egyik helyen, nem életképes egy másikban.

(WE)

www.facebook.com/harangszo

Bizonyságtévő szenvedés

(Folytatás a 1. oldalról)

Nem keresztyén magatartás, ha mások nyomorúságára úgy gondolunk, mint megérdemelt büntetésre. Ennél már csak az rosszabb, ha ezeknek a gondolatainknak hangot is adunk, s míg mások fölött pálcát törünk, addig önmagunkat dicsérjük.

A szenvedéseinknek értelme van. Isten a teherbírásunknak megfelelő megpróbáltatásokat enged meg. Fontos, hogy megvizsgáljuk a megpróbáltatásainkat, de az előre néző mérték hasznosabbak a hátra tekintőknél. Jó, ha felismerjük a gyötrelmek okát, de még jobb, ha megtaláljuk a céljukat is. Így lehet a szenvedés a bizonyságtétel egyik legmeggyőzőbb formája.

Kerülni kell az uniformizálást, mert ahogy nincs két egyforma élet, úgy nincs két egyforma megpróbáltatás sem. A hányattatás egyeseket hitre nevel, másokat türelemre tanít. Egyeseket a szabadulás öröme megbecsülésére készít fel, másokat viszont beletenyedtet. Van, akit gyümölcstermésre indít, és van, akit igazhordozásra. Isten akkor is a javunkra tudja fordítani a szenvedést, ha megmenekülünk belőle, és akkor is, ha nem.

A SZABADULÁS ÖRÖME

„Gyászukat örömmé fordítom, megvigasztalom és megvidámítom őket bánatukból” (Jer 31,13). Néha azért mélyülünk a bánatba, hogy megtanuljunk értékelni azt, ami volt és ami van.

A babiloni fogság előtti Izráel túlzottan öntelt volt. A nép nem törődött az Úr akaratával, ezért az igaz prófétákra nem hallgatott.

A hamis próféták hazugságai viszont csábítóak voltak, mert az emberek kedve szerint szóltak. E magatartás miatt elkerülhetetlen lett a nép elhurcolása. Ezt követően Babilonban megszenvedték az ígért földjének elvesztését, az otthon távolságát és a korábbi önhittségüket. A távollét évtizedei alatt megtanulták megbecsülni mindazt, amit Istentől kaptak. Egy hitében elfajzott nép ment fogságba, de megtisztult szívvel tért onnan vissza. Isten valóban örömmé fordította a gyászukat, és megvidámította őket a bánatukból.

Vannak keserőségek, amelyeket mi is az önféjűségünknek tulajdoníthatunk, és annak, hogy nem akarunk Istennek engedelmeskedni. Nem ítéletnek szánom ezt a mondatot, hanem segítségnek. Kulcsfontosságú, hogy felismerjük a helyzetünket, mert így tudjuk megállapítani, hogy honnan hova akarunk eljutni. Tökéletes bibliai példája ennek a tékozló fiú esete, aki önszántából szakított a családjával, és a saját döntéseinek következtében jutott el addig a megalázó helyzetig, hogy a moslékot is megkívánta. Szenvedés nélkül ez a fiú sohasem szállt volna magába, hogy belássa a tévedését, s akkor becsülni sem tudta volna a szülői ház nyújtotta szép életet (Lk 15,17–19).

IGAHORDOZÁS

Általában olyan nyugodt és kiegyensúlyozott életre vágyunk, amelyben a lehető legnagyobb mértékben tehermentesítjük magunkat. Ezért lettek annyira népszerűek az okos eszközök és az online ügyintézés. Mindössze néhány kattintással a számlák kifizethetők, iratok beszerezhetők, étel és különböző tárgyak házhoz rendelhetők. Ma már nemcsak

a gyárakat gépesítjük, hanem az otthonokat is. A fő cél mindig az, hogy könnyítsünk az életünkön. Jézus azonban ezt mondja: „Vegyétek magatokra az én ígámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok, és lelketek nyugalmat talál. Mert az én ígám gyönyörűsége, és az én terhem könnyű” (Mt 11,29–30). Némi ellentmondás van ebben a jól ismert igében, mert ami teher, az nem lehet könnyű, és az iga legfeljebb akkor lehet gyönyörűsége, ha más viseli a mi hasznunkat gyarapítva.

Mindenkinek megvan a maga keresztye, szoktuk mondani, de akár ígát is említhetnénk. A keresztyén igazhordozásban azért találhatunk nyugalomra, mert tudjuk, hogy a mi „pillanatnyi könnyű szenvedésünk minden mértéket felülmúló, nagy, örök dicsőséget szerez nekünk” (2Kor 4,17). Az előttünk lévő öröm megér minden áldozatot, mint amikor a szülő azért dolgozik odaadással, mert látja, hogy azzal a gyermekét segíti előre.

A terhek elhordozása és az ezzel járó szenvedés esetenként azért van, hogy megelégedettséget tanuljunk, és becsüljük a magasabb rendű ajándékainkat. Pál apostol ezért nem kapott enyhülést a nyomorúságában, de az Istentől kapott válasza azóta is sok szenvedőnek nyújt támaszt: „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz” (2Kor 12,9).

A gyötrelmek súlya lehúz, de a hittel hordozott kereszt felemel másokat. A gyászban lévők tudnak a leghitelesebben beszélni az örök élet reménységéről. A halálos betegségben sýnlődők szájában válik bizonyságtétellé az imarészlet: „legyen meg a te akaratod” (Mt 6,10). Az ilyenek élete példázza a hit valódi erejét.

A te poharad

„Atyám, ha nem múlhat el tőlem ez a pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod” (Mt 26,42).

Előtted a pohár. Csordultig van a személyre szabott italoddal. Néhányat már kiittál, ezért tudod, hogy vannak mézédés üde nedűk, de olyan lötyök is, amelyek keserűk, mint az epe. Már tudod, hogy minden napnak megvan a maga pohara. Bátran emeled magasra a sikert, jólétet, egészséget, boldogságot ígérő poharat, a baljósok tűnő viszont legszívesebben eldobnád. De tudod, hogy a tied, ezért görcsös félelemmel közelebb húzod magadhoz. Közben hasztalan önbátorításba kezdesz: „Talán nem is lesz olyan rossz; ezt még ki kell bírnom; muszáj megtennem”. A sokadik kudarcba fulladt motivációs módszer után már csak arra vágysz, hogy így vagy

úgy, légy túl rajta, aztán jöjjön, aminek jönnie kell. Mintha fejest ugranál egy áradó folyóba, és odavetnéd magad a sodrás és örvény szeszélyeinek. Elfogadod a játékszabályokat, amelyek a viharos erejű szélre és a tollpihére vonatkoznak. Ráébreds, hogy hiába is erősíted magad, mert a tollpihére úgyis tollpihé marad, a vihar pedig vihar.

Végül megtagadod büszke és rettenthetetlennek vélt önmagad, majd fenéig iszod a poharad. Egyszer csak összekulcsolod a kezed és imádkozni kezdesz. Már nem tudod, hogy

mi indított rá, netán a szokás, a kényszer, az utolsó fűszál vagy a Lélek. Nem tűnik el a gondok tengere egyetlen imában, de a hullámok között megérezed a Mindenség Urának hatalmát. A következő imában rájössz, hogy a kaotikus világodban az Úr nemcsak kiigazodik, hanem tökéletesen át is látja azt, és a javadra fordítja a legfélelmetesebb rosszat is. Ismét imádkozol, s most már bizalommal fekszel bele az Isten tenyerébe, úgy mondd ki: „Legyen meg a te akaratod”.

Egyszer fenn... s aztán?

„Vannak, akik hajókon a tengerre szálltak, munkájukat a nagy vizeken végezték. Ezek látták az Úr tetteit, csodáit a mélységes tengeren. Szavára forgószelel támadt, fölemelték őket a hullámok. Égig emelkedtek, majd a mélybe zuhantak,... De az Úrhoz kiáltottak nyomorúságukban, és ő kiszabadította őket szorult helyzetükből...” (Zsolt 107,23–29).

Lassan beindult az élet az új esztendőben is. Nyílnak az üzletek, indul a munka, az iskola... A rövid ünnepi szünet után megy minden tovább a régi kerékvágásban, vagy elkezdődik valami új? Az esztendő új, vagy mi is hajlandók vagyunk megújulni?

Jól van már! – még a hétköznapokon is ilyen kérdéseket szegez elének az Élet? Igen! Főleg a hétköznapokon. Mert vasárnap könnyű felvenni az ünnepi ruhát, de vajon mi van a mindennapok harcaiban? Akkor is érvényesül az Igazság?

Az elmúlt év végén erre a fenti, nagyszerű ígére találtam, ami hétköznapjainkról szól. Ezek a múlt tapasztalatai a hétköznapokon, a munkában, az élet harcaiban, de iránymutatók is az előttünk álló esztendőben.

SZÉL

Forgószelel támad szavára. A Szél a Szentlélek jelenlétét szimbolizálja, és fúj, ahova akar (Jn 3,8). Egyházi épületeink, templomok, gyülekezeti házak egyre inkább rendben vannak. Nem mondom, hogy nincs mit tenni, de panaszkodnivalónk sincs. Sokszor hallom, hogy na, ezt már csak megtölteni kell. Itt a baj, mert a szél fúj, ahova akar. Izzadságszagú cselekedeteinknek pedig nem szoktak ilyen jellegű eredményei lenni. Itt nem lehet kivinni az embereket erőszakkal a tapstérre. Vagy fúj a szél, vagy nem. Nem elég a ventilátor, nem elég a légkondicionáló, Széllökésre van szükségünk az új évben is.

EGYSZER FENN

Valamikor felemelnek a hullámok. Sőt az égig emelnek. Óriási magasságokat képes el-

érni az ember, sikerek övezhetik életét. Mit kezdünk ezzel? Keresztyénként hogyan reagálhatunk erre?

A magyaros választ már hallom: meglesz ennek még a böjtje! Már látom is a fenyegető kezét, főleg, ha másról alkotunk ítéletet: magasról lehet ám nagyokat esni! – mintha ez lenne a kívánságunk. Elképesztő, hogy mennyire irigyek tudunk lenni másra, ha valamiben sikeres. Ezekkel a keserű emberekkel pedig foglalkozni nem érdemes. Egyszerűen örülünk, önfeledten, de nem vakon. Isten örül, ha mi örülünk. A boldog Isten azt akarja, hogy mi boldogok legyünk.

A tragédiánk az, hogy legtöbbször észre sem vesszük, ha valami jó történik velünk. Annyi gazdag embert hallottam már panaszkodni! És annyi szegény embert hálát adni! Ma is vannak szegény gazdagok és gazdag szegények. Nemrég hallottam egy török közmondást: „Egy fal kidől, messze hallszik. Nő az erdő? Ki hallja?” Ha valami rossz történik velünk, azonnal tudunk kiabálni, panaszkodni. Rossz hírekkel tele van az internet. Szenzáció messzire recsen. Komment szekció tele van. De ha valami nő, az a természetes. Ha valami jó, figyelemre sem méltatjuk. A jó sokszor nem ír kommenteket. Vagy csendben hálás, vagy fel sem tűnik neki, hogy valami jó történt.

Pedig jó volna hálát adni. A magunk érdekében. A magaslati levegő akkor ad erőt, ha teleszívjuk magunkat, hogy jusson a mélyre is. A lelkünknek is kell adni ám ilyenkor üzemanyagot, táplálékot. Nem fog jóllakni szalmakrumplival. Merjük hálánkat megélni, és Ő feltölt.

EGYSZER LENN

Mélybe is zuhanunk. Imbolygunk, tántorgunk, bölcsességünk is odalesz. Okoskodni sem tudunk már olyankor. Szorul a hurok. És ilyenkor mi a megoldás? Mire jó ez?

Amikor lenn vagyunk, kénytelenek vagyunk megállni. Kórházi ágyban, börtön ajtaja mögött is láttam ezt sokszor. A nagy STOP tábla megjelenik. Ez lecsiszolja a feleslegest, lefejt a felszínest. Nos, erre jó, de mit tegyünk?

Arra kell gondolni, hogy ez csak egy szakasz az életünkből. A jó is van, persze ilyenkor már eszünkbe jut, hogy de jó is volt akkor! Az örökkévalósághoz képest pedig megrövidülnek a szenvedésünk napjai, ha merünk úgy gondolkodni!

Tudom, hogy ilyenkor jönnek ám a szkeptikus válaszok, belülről is. Áh! – ez csak önszugesztió, önbecsapás!

Miért? A rossz felidézése nem az? Amikor annyi mindent beképzünk, már az úton képesek vagyunk magunkat felemészteni. Az élet előre megy, éljük előrefelé! Egy-egy szenvedésekkel teli napunk is közelebb visz a túlsó parthoz. És ugye tudjuk, hogy ott ki vár ránk?

Amikor pedig nagy mélységekben vagyunk, jusson eszünkbe, hogy patakokban, sőt egy lavórban is tud Isten csodát tenni, de az csak pancsolás. A mélységekben is megláthatjuk az Úr tetteit. Kiáltunk bátran Hozzá!

Járjunk nyitott szemmel ebben az esztendőben is, és lássuk meg, halljuk meg és érezzük Őt minden nap! S aztán? Hullámok mögött ott a túlsó part, de addig is ott van velünk az, aki nemcsak hogy le tudja csendesíteni a tengert, de járni is tud rajta.

RÁCZ ERVIN

Amikor az Úr épít minket

„Valóban, Uram, ó, Uram, te vagy az Isten, és igazak a te ígéreteid!” (2Sám 7,28)

Valóban akkor van áldás mirajtunk, amikor vágyva várjuk, hogy Ő építsen minket. Hogyan történt ez Dávid esetében? Nagyon furcsán, mert kérését nem hallgatta meg Isten. Nemes tervét, hogy templomot építsen az Úrnak, Isten nem engedte meg. Pontosabban: többet adott. Az Ő terve velünk is ez: közelebb kerülünk Őhozzá!

Íme, egy imádkozó államférfi, akinek a szíve megtelek örömmel, bizalommal, hallva az Úr áldásainak nagy ígéreteit! Egyszerűen leül az Úr elé. Csendben van és elgondolkodik.

Tervei azért vannak – de igazodik Istene akaratahoz.

Nekünk is lehetnek kisebb-nagyobb terveink, céljaink, csak ezekben is vezessen az Úr! Akkor van baj, ha Isten korrigálni akarja terveinket, s mi nem hagyjuk. Miközben átalakítja terveinket, átalakít minket is.

Mikor lesz a mienk az a jó, amiért mi is hálásak lehetünk? Amikor tudjuk, hogy az Úr népe közé vagyunk számlálva. Amikor úgy állunk Elé, mint „a Te szolgád”, s szívünket arra tudja készíteni, hogy Hozzá könyörögjünk.

Amikor együtt rábizzuk magunkat az Ő jóakarataira, s ígéreteiben számunkra is feltáru a jövődő.

SEBESTYÉN LÁSZLÓ EDE

Az örök gyűlölet árnyékában

A keresztyén egyháznak születésétől kezdve nagy veszélyekkel kellett szembenéznie. Péter és Krisztus többi tanítványa napokon belül a zsidó legfelsőbb vezetői testület, a vének tanácsa (szanhedrin) előtt találta magát, ahol Krisztusról szóló bizonyágtételükért vonták felelősségre őket, majd az evangélium terjedésével a Római Birodalom ellenállása is egyre csak nőtt.

Róma valláspolitikája közügyként kezelte polgárainak „hitéletét”. A meghódított népek vallásszabadságot kaptak olyanformán, hogy isteneiket beépítették a római Pantheonba (az összes isten számára épített templom), az állami alkalmazottnak pedig áldozatot kellett bemutatni nekik. A keresztyének azonban a bálványimádás látszatát is igyekeztek elkerülni, ezért a konfliktus kirobbanása csak idő kérdése volt.

ÍGY KÉSZÜLTEK A HITÜKÉRT ÜLDÖZÖTT KERESZTYÉNEK A KARÁCSONYRA

Világszerte több országban manapság is konfliktusok és üldöztetés árnyékában ünneplik a karácsonyt a keresztyének. Nepálban a keresztyének a hindu szélsőségesek miatt vannak veszélynek kitéve, Egyiptomban jellemzően másodrendű állampolgárként kezelik a keresztyéneket, Iránból pedig a szomszédos Törökországba menekülnek a keresztyénül-dözés elől. De máshol sem jobb a helyzet...

ÉSZAK-KOREA

Észak-Korea a világ egyik legkegyetlenebb diktatúrája. Az állam területén illegális a keresztyénség gyakorlása, így a hívők titokban ünneplik meg a karácsonyt. Előfordul, hogy a vadonban gyűlnek össze néhányan, egyesek otthonaikban, zárt ablakok mögött, gertyafénynél, suttogva emlékeznek a Megváltó születésére. Az is megeshet, hogy a börtönök és munkatáborok melléképületei is az istentisztelet helyévé nemesülnek az üldöztetés idején.

2017-ben Kim Dzsong Un észak-koreai diktátor betiltotta a karácsonyt, és helyette nagyanyjának, az 1919 karácsony estéjén született Kim Dzsong Szuknak a születésnapját ünnepeleti. A kommunista Észak-Koreát megalapító Kim Ir Szen feleségét úgy ismerik az észak-koreaiak mint „a forradalom szent anyja”.

John Choi észak-koreai menekült elmondásai alapján kaphatunk némi betekintést abba, hogyan néz ki Észak-Korea decemberben: „»Karácsony? Az mi?« Ezt mondaná egy átlagos észak-koreai, ha megkérdezhetnénk, mit gondol a karácsonyról. Észak-Koreában mindenki ismeri a három Kim születésnapját (Észak-Korea vezetői az államalapítástól kezdve), de nem tudják, kicsoda Jézus Krisztus, és

nem tudják, hogy karácsony az ő születésének a napja. A rezsim keményen dolgozik azért, hogy a vallási ünnepekkel kapcsolatos információk ne is jussanak be az országba.”

SZAUĐ-ARÁBIA

Szaúd-Arábiában nincsenek keresztyén templomok és jelképek, mindennemű keresztyén összejövetel illegális az országban. A karácsonyfa vagy a karácsonyi dekoráció szóba sem jöhet, a keresztyén háztartások titokban ünneplik a karácsonyt.

A muszlim családok keresztyén hitre tért tagjai (az áttérés illegális, és halállal, börtönnel vagy korbácsütéssel büntethető) gyakran kénytelenek eltitkolni a hitüket, muszlimként kell viselkedniük, Krisztust csak csendben, a szívükben ünnepelhetik.

Az ország törvényei hivatalosan „megengedik” a keresztyéneknek, hogy a magánéletükben ünnepeljenek, az összejöveteleik továbbra is a hatóságok kiemelt célpontjai.

2012 decemberében az állami média arról számolt be az országban, hogy a vallási rendőrség – a Mutaween – razziat tartott egy lakóházban, és több mint 40 embert letartóztatott, mert a karácsonyra készültek.

Az eset után három évvel a titkos karácsonyi ünnepségek terjedéséről szóló pletykák arra készítették a szaúdi állami médiát, hogy megerősítsék a karácsony megünneplésének tilalmát. Azt az üzenetet kezdték közvetíteni, hogy ha egy muszlim karácsonyi üdvözlőt küld egy nem muszlimnak, azzal már annak „hitét támogatja”.

Szakértők ennek ellenére azt állítják, hogy Szaúd-Arábiában titokban egyre jobban terjed a keresztyénség, így egyre több szaúdi ünnepli a karácsonyt, azonban óvatosságnak kell lenniük, mert nemcsak az állam hurcolhatja meg őket a hitükért, hanem a saját családjuk vagy a helyi társadalom is.

SZOMÁLIA

Szomáliában hat évvel a saría bevezetése után, 2015-ben betiltották a karácsonyt. Az országban minden évben megjelenik egy közlemény, amely emlékezteti a polgárokat arra, hogy a karácsony ünneplése törvénybe ütközik.

„Ez egy hitkérdés. A karácsony ünneplésének és az azt övező felhajtásnak semmi köze az iszlámhoz” – fejtette ki az állam vallásügyi minisztere az állami rádióban. Elmondta azt is, hogy a minisztérium levélben szólította föl a fővárosi rendőrséget, a tisztviselőket, valamint a hírszerzést, hogy „akadályozzák meg a karácsonyi ünnepségeket”.

Ugyanebben az évben Mogadishu polgármestere a Reutersnek elmondta, hogy „a karácsonyt két okból nem ünneplik Szomáliában. Egyrészt minden szomáliai muszlim, itt nincsenek keresztyén közösségek, másrészt biztonsági okokból, hiszen a karácsony a keresztyének ünnepe, nem a muszlimoké”.

TÁDZSIKISZTÁN

A muszlim többségű Tádzsikisztánban senki sem ünnepli nyilvánosan a karácsonyt, mert azt betiltották. A volt szovjet tagköztársaság oktatási minisztériuma egy 2015-ben kiadott rendeletben tiltotta meg a karácsony nyilvános ünneplését, főként az iskolákban és az egyetemeken. Ebbe beletartozik a tűzijáték, az ünnepi étkezések, az ajándékozás, valamint az „élő vagy mesterséges karácsonyfa állítása”.

A törvény megszületése nem érte váratlanul az embereket, hiszen 2013 óta a kormányzat folyamatosan szigorította a karácsonyra vonatkozó szabályozásokat. 2014-ben például az orosz Télapóhoz kapcsolódó hagyományokat is tiltólistára tették. Ezek a törvények sokkal inkább a politikai vezetés folyamatosan korlátozó mivoltából fakadnak, mintsem a helyi, muszlim többségű társadalom elvárásából, hiszen az iszlám gyakorlását is próbálják folyamatosan kontrollálni.

*

Minden nehézség ellenére ezekben az országokban is öröm és izgalom lengi be az ünnepi időszakot, a Megváltóra való várakozást.

Megmaradni – a szent földön

A keresztyénüldözések nyomásának kényszere alatt Krisztus követői igen hamar elindultak, hogy „tanítvánnyá tegyenek minden népeket”. A keresztyén hit pedig megállíthatatlanul terjedt és növekedett az egész Birodalomban.

Mégis maradtak minden időben olyan keresztyének, akik hazájukban, a Szentföldön éltek hitükben mindennapjaikat. Az évszázadok során többnyire kisebbségben és elnyomásban éltek a pogány, a zsidó és a muszlim hitűek között, de minden viszontagság közepette a mai napig megmaradtak.

Él a remény Kárpátalján – A kárpátaljai lelkészek kitartanak, senki sem hagyta el gyülekezetét a háború kezdete óta (interjúrésszel Tóth László nagyberegai lelkipásztorral)
Forrás: reformatus.hu

– Jókedvűnek tűnik. Hogyan lehet ennyire derűlátó, amikor az orosz–ukrán háború miatt Kárpátalján akár napi tizenhat órán át sincs áram?

– Az ünnep alatt inkább volt áram, mint nem. Nagy dolog, hogy a felső vezetés gondolt azokra, akik 24-én és nem az ortodox karácsonykor ünnepelnek. Az elmúlt napok világos estéi közrejátszanak a jókedvemben. Most is ég a villanykörte, öt perce jött meg az áram. A rendszeres áramkimaradás plusz csepp abban a pohárban, amely már sok embernél kezd megtelni a háborús helyzet miatt.

– A háború kitörése óta tíz hónap telt el. Mi minden változott, milyen most a helyzet?

– Senki sem mondhatja, hogy nem érinti a háború. Sok család férfi tagja közel egy éve

nincs itthon, hogy ne sorozzák be a hadseregbe. Az asszonyok, a gyerekek mennek meglátogatni a férjeket, az édesapákat a határon túlra, főképpen most, az ünnepek alatt.

A munkaerő-kereslet is megváltozott. Nehéz olyan állást találni, amellyel eltartatná egy férj a családját. A meglévő munkahelyek is bármikor megszűnhetnek. A faluban van egy kapuskesztyűket gyártó cég. Az áramkikapcsolások elején akkor üzemelt, amikor a faluban megjött a villany, akkor körbetelefontáltak a kollégáknak: gyertek dolgozni. Teljesítmény után fizetnek, így ha a dolgozók a sötétben otthon ültek, kevesebbet kerestek, mint korábban, pedig minden megdrágult, és egyre nehezebb megélni a mostani bérekből.

– Lelkileg hogyan él meg a háborút?

– A kárpátaljai mentalitás az itt élőkben kivétel nélkül megtalálható. Ez egyrészt túlélést jelent, azaz eddig nem volt olyan helyzet Kárpátalján, amelyet ne vészeltek volna át, ne éltek volna túl az itteniek. A túlélési stratégia ma szélesebb körű lehetőségeket rejt, akár azt, hogy hagyunk csapat-papot, és új életet kezdünk valahol máshol.

Néhány hónap után beszélgetve ezekkel az emberekkel kiderül, hogy nem könnyű új-rakezdeni. Ez is stratégia, amellyel most túl lehet élni, de a lelkiállapotunkat leginkább az határozza meg, hogyan fordulunk Istenhez.

Ha Krisztust követő emberek vagyunk, akkor döntéseinket ez a nézőpont határozza meg. Azoknak is, akik maradnak, és azoknak is, akik egy másik országban próbálják túlélni a mostani helyzetet, Istenre tekintve kell döntéseket hozniuk. Nem gyengén, hanem még erősebben fogunk kikerülni mindebből. Ahogy a kárpátaljai mentalitáshoz hozzátartozik: a terhes idő a következő nehézségre készít fel bennünket. Ez mindig így van.

– A kárpátaljai lelkészek kitartanak, senki sem hagyta el gyülekezetét a háború kezdete óta.

– Az itthon maradást is meg kell harcolni. Minket is érintett, amikor májusban Kárpátalját rakétatámadás érte. Elgondolkodtató esemény volt, akkor szembesültünk azzal, hogy ide is be tudnak lőni bármikor. Ez újabb olyan kérdés volt, amelyet az embernek magának kellett az Úristennel tisztáznia, hogy neki most ebben a helyzetben itt kell-e maradnia, vagy valami mást kell-e tennie.

– Az elmúlt tíz hónap és benne az infláció milyen hatással van a gyülekezet életére és szolgálatára?

– Látványosan kevesebben járnak templomba. Az emberek még a háború előtt, a

járvány alatt elszoktak a gyülekezet látogatásától Nagyberegen. Több tagunk is elköltözött. Hála Istennek csak egy presbiterünket hiányoljuk, külföldön várja a háború végét.

Szenteste meglepően sokan voltunk az istentiszteleten, persze nem annyian, mint a járvány előtt, akkoriban szinte nem fértünk el a templomban. A létszám csökkenése viszont nem vonta magával a gyülekezet anyagi helyzetének romlását. Azt várnánk, hogyha kevesebben járnak templomba, kevesebben is járulnak hozzá a gyülekezet fenntartásához, de nálunk ez nem így történik.

Anyagilag nem állunk rosszul az elmúlt esztendőkhöz képest. Isten kegyelme, hogy a kevés jelenlévő által is fenn tudtunk maradni, idén két év kihagyás után gyermekeknek napközis és konfirmandustáborokat is szerveztünk. A kilencvenes években is voltak áramkimaradások; ma azzal a generátorral látjuk el a Nagyberegi Református Líceumot és a templomot, amelyet akkor a holland testvérektől kaptunk.

– Kik felé kell most leginkább odafordulnia a gyülekezetnek?

– A legnagyobb vesztesei a mostani helyzetnek a nyugdíjasok és azok, akik időskori juttatás előtt állnak. A szülők nem mentek el a fiatalokkal, az idős emberek nehezen váltanak lakóhelyet, de voltak olyanok is, akik vették az akadályt és beteget gondoznak a határ túloldalán.

A másik csapat a gyerekek, akik rendszertelen helyzetbe kerültek. A légiriadók, amikor bunkerben kell tanulniuk, az áramszünetek, a hideg osztályok... A rövidített tanóráknak, a két hónapos téli szünetnek valamikor meglesznek a következményei.

– Hogyan tekint a jövőbe?

– Kollégiumot építettünk, iskolát renováltunk, templomot szétépítettünk. A felépült Bárka óvodánk csak az engedélyeket várja a nyitáshoz, és nem tudom, hogy mindezzel mi lesz a jövőben. Ha így haladunk, tíz-húsz év múlva hány gyermek jár majd óvodába? Hogyha még két-három-öt hónapot tart a háború, és a fiataljaink nem tudnak hazajönni, nem biztos, hogy később akarnak majd.

Ez is egyfajta mélypont nemcsak nálam, hanem a többi lelkipásztornál és a közösségeket összefogó más vezetőknél is. Ne adjuk fel a visszatérés reményét, itt születünk, itt nőttünk fel, annyi mindent kaptunk a szülőföldünkötől! Próbáljuk kívánni, hogy ennek vége legyen! Száz százalékgig megértem azokat, akik azért mentek el, mert veszélyben érezték az életüket. Viszont ne mondjanak le a kis Kárpátaljáról, jöjjenek vissza!

Aki a Szentföldön jár,

Az emberek sokféleképpen szolgálhatják a közösséget, én a honismeret és a helytörténeti kutatás terén próbálok maradandót letenni az asztalra, mondja Homonnai Gábor élesdi borász, helytörténész, aki mind a tavaly átvevett szórványdíjat, mind az izraeli utazását a meglepetések és élete csodálatos, szerencsés történései közé sorolja.

– Az elmúlt esztendő minden bizonynyal emlékezetes marad Önnek. Újabb kötete jelent meg. Ezúttal Feketeerdőről írt monográfiát. Izraeli meghívásnak tett eleget, idehaza pedig szórványdíjjal ismerték el munkásságát. Hálás?

– Igen, nagyon hálás vagyok, és egyben szerencsés embernek is tartom magam. Egy nagyon súlyos betegségből sikerült meggyógyulnom, és közel hat éve tünetmentes vagyok. A kezelőorvosom megjegyezte: ez elég ritka eset, már-már a csoda kategóriájába tartozik. Sőt, azt is hozzátette: „Nagyon szeretheti magát a Jóisten.” A kapott gyógykezeléssel egyidejűleg az étrendemen is változtattam, és mentális gyakorlatokat is végeztem. A betegség alatt, úgy 2015-től, céltudatosan igyekeztem magam helytörténeti kutatásokkal lekötöni. Gondolom, ez is, no meg a pozitív gondolkodás és még sok más apró dolog is besegített a gyógyulásba. A Hegyköztöttelek és a Feketeerdő című monográfiákat már a gyógyulás után írtam. Ami a feltett kérdés további részét illeti, utólag belegondolva mind a szórványdíjat, mind az izraeli meghívást a meglepetések és életem csodálatos, szerencsés történései közé sorolom.

– A Várad melletti tömbmagyarságból került a Sebes-Körös völgyi szórványba. Sokrétű munkásságáért tavaly megkapta a Zsiskú János-szórványdíjat. Mit jelez egy ilyen elismerés?

– Tömbmagyarságban és szórványmagyarságban élni két nagyon is különböző dolog. Gyerekként, Hegyköztötteleken csak ritkán hallottam román szót, többnyire az iskolában. Így aztán a románval mindig is gondom volt. Először zavart, de mostanra már másként látom a dolgokat. Nemrég egy román barátom megjegyezte: te nem beszélsz tökéletesen románul, a szókinced megvan, de észreveődik, hogy nem mindig fejezed ki jól magad. Azt válaszoltam, hogy ez csak természetes! Még az is felmerült, hogy miért nem írtam románul a helytörténeti könyveimet. Micsoda kérdés! Hiszen könyvet írni az anyanyelveden sem könnyű. Gondolom, nem mondok újat azzal sem, hogy szórványban mindenért meg kell küzdeni. Semmit sem adnak könnyen. Így voltam én a szőlészettel és a borászattal.

1990–2000 között, amikor az emberek elkezdtek újra kertészkedni, sokan rendszeresen igényelték a tanácsaimat, és én igyekeztem legjobb tudásom szerint válaszolni, segíteni. Azt mondanom sem kell, hogy ilyenkor mindig nagyon kedvesek és hálásak voltak a segítségért. De ahogy telt az idő, és lassan megtudták, amire kíváncsiak voltak, és gyakorlatot is szereztek, már másként viszonyultak hozzám. Felülkerekedett bennük a többségi létből adódó felsőbbrendűség érzése. Nagyon igaza volt ebben egy kolozsvári professzornak, aki azt mondta: amíg szükségük van rád, addig nagyon nyájasak, udvariasak, de miután megkapták tőled, amit akartak, átnéznek rajtad. Ez egyébként az egész társadalomra igaz, tehát nem csak többségi-kisebbségi kérdés.

A Zsiskú János-szórványdíjjal kapcsolatban az volt az első érzésem, hogy nem szolgáltam rá. Most, a díj odaítélése után fél évvel azt kell mondanom, ez is relatív. Az emberek sokféleképpen szolgálhatják a közösséget: van, aki oktat és nevel, van, aki a hitéletet erősíti. Én a honismeret és a helytörténeti kutatás terén próbálok valami maradandót letenni az asztalra. Mert hiába ismerünk pontosan egy bizonyos eseményt vagy történetet, egy-egy

település története sok kisebb-nagyobb történetből tevődik össze. Ha ezeket nem foglaljuk egybe, és nem írjuk le, idővel elvesznek. Ugyanígy a régi képeket is meg kell őrizni, és össze kell gyűjteni. Ha elodázzuk, lehet, hogy több alkalom nem adódik. Sokszor érzem: mivel nem voltam elég gyors, az utóbbi öt-tíz évben nagyon sok adatközlőt elveszítettem. Biztos vagyok abban, hogy előjáróink is nagyon jól ismerik ezeket a problémákat, és értékelik, ha néhányan szívügyüknek érzik a múlt kutatását. Gondolom, mindezek hozzájárultak a Zsiskú-díj odaítéléséhez.

– Ősszel egy hetet töltött Izraelben. Hogyan jött létre ez az utazás? Milyen gondolatokkal kelt útra?

– Az utazás létrejöttéhez vissza kell menni nyolc-tíz évet. Amikor Józsa Ferenczel és Dezső Anna Ilonával nekifogtunk az Élesd, fejezetek a város történetéből című helytörténeti munkának, elhatároztam, hogy a lehető legtöbbet megpróbálok felkutatni és leírni az élesdi zsidóság százéves történetéből. Ebben nagyon sokat segített Létai András barátom, akivel közel harminc évig voltunk kollégák, és aki sajnos már hat éve nincs köztünk. Ő az élesdi viszonylatban híres Létai család leszármazottja. Jól ismerte az élesdi zsidó családokat, hiszen amikor azok építkeztek, mindig a jó nevű Létai építészeket bízták meg. Azonkívül osztálytársa és barátja volt néhány vele egykorú zsidó fiúnak. A 380 oldalas könyvből végül mintegy harminc oldalt szenteltem az élesdi zsidó közösség történetének. És volt még valami, ami érzelmileg is nagyon fontos volt az Élesdről elszármazott zsidóknak ott Izraelben. Amikor Élesd két legtehetősebb zsidó családjának történetét próbáltam összerakni, a családtagok születési és halálozási dátumát dokumentumok híján nem tudtam megadni. Gondoltam, elmegyek az élesdi zsidó temetőbe, és megkeresem a sírköveket. A sírkertben siralmas látvány fogadott, mert mindent ellepett az átjárhatatlan, sűrű bozót. Miután a temetőt 1980-ban vandál támadás érte, a Nagyvárad Zsidó Hitközség részben helyreállította a ledöntött sírköveket, majd bekerítette és lakattal zárta le a temetőt. A legszebb és legnagyobb sírkövek, melyeket súlyuknál fogva nem tudtak visszahelyezni, évtizedeken át ott heverték ledöntve, a sűrű bozót alatt. Egy sólyomkőpestesi román barátommal, Dorinel Daviddal és még három emberrel sikerült megtisztítani a temetőt a bozóttól, majd hevederekkel és kötelekkel visszaállítottuk és lemostuk az épen maradt sírköveket. A kérdéseimre ott voltak a válaszok ezeken a köveken... Nagy sikerélmény volt. Talán ez is hozzájárult ahhoz, hogy meghívjanak a Szentföldre. Én pe-

annak megváltozik az élete

dig azért is fogadtam el a nem várt meghívást, mert gyermekkoromban a nagyszüleim többször mondogatták: életük legnagyobb vágya, hogy egyszer láthassák a Szentföldet. Bevallom, azzal a gondolattal indultam útnak, hogy most valami csodálatos dolog fog történni velem, mert az előzmények is olyanok voltak, mintha valami láthatatlan kéz irányított volna ebbe az irányba.

– Vendéglátóitól azt kérte, hogy főleg a bibliai helyszíneket keressék fel a rendelkezésre álló napok alatt. Internetes útinaplójából kiderül, hogy igen alaposan bejárta az országot. Milyen érzés volt kétezer évvel később Jézus nyomában járni?

– Érdekes volt megtapasztalni, hogy a Bibliából ismerős szent helyek: a Jordán folyó, a Galileai-tenger és a többi hely, ahol Jézus járt, mind a szabad természetben van. A jeruzsálemi templomot kivéve a többi csak sokkal később, évszázadok múlva építették azokra a helyekre, ahol Jézus feltehetően tanított vagy csodát tett. Ezeket a helyeket bejárni nagyon felemelő érzés volt. Úgy érzem, sikerült magam teljesen átadni egy megmagyarázhatatlan, csodálatos erőnek.

– Jeruzsálemet járva Novák Katalin elnök asszonnyal is „összefutott”. Hogyan történt ez a találkozás?

– Az elnök asszonnyal való találkozásom látogatásom utolsó előtti napján, szombaton történt. Amikor bejártuk a Golgotát (Via Dolorosa) meg a Sírátófalat, a Szent Sír nevű templomból kijöttünk Jeruzsálem-Óváros főterére. Ekkor pillantottam meg, úgy 50 méterre egy 20-25 fős turistacsoportot. Közülük is kimagaslott Balog Zoltán református püspök. Az idegenvezető körül kialakult körben volt egy kis rés, ahova én is beálltam. Éppen velem szemben megpillantottam Novák Katalint, rámosolyogtam és diszkrét fejbólintással köszöntem neki. Ő visszamosolygott és odalépett hozzám. Erre én bemutatkoztam és elmondtam, honnan jöttem, mi járatban vagyok. Vendéglátóimat is bemutatam neki. Megkérdezte tőlük, hogy mikor települtek át Izraelbe. Mikor mondták, hogy 1961-ben, elcsodálkozott, és egyben gratulált nekik, hogy milyen jól beszélnek magyarul. Majd beleegyezett, hogy közös fotót készítsünk. De hogy honnan jött nekem az a bátorságom, hogy fényképezés közben a vállára tegyem a kezem, nem tudom megmagyarázni. Talán mert annyira kedves, rokonszenves és természetes volt minden mozdulata.

– A biztonság, érthető okokból, rendkívül fontos tényező Izraelben. Ott-tartózkodása alatt tapasztalt-e bármit az arab-izraeli konfliktusból?

– Igen, nagyon is érezhetőek a biztonsági intézkedések. Első „élményem” ezzel kapcsolatban a Tel-Aviv melletti Ben Gurion repülőtéren volt. A személyzeti és fejlett technikai apparátus percek alatt mindent kiderít rólad, és bekerülsz a nyilvántartási rendszerükbe. A biztonsági ellenőrzés Izrael külső határaihoz közeledve fokozódik. Mivel Izrael csupa arab országgal van körülvéve, ezenkívül ott vannak a palesztin övezetek (Ciszjordánia és Gáza) is, a zsidó állam minden pillanatban számol a veszéllyel. A libanoni és a szír határon pedig szögesdrót kerítések vannak. Az ország védelmi rendszere a világ legfejlettebbjeinek egyike, különösen a híres Vaskupola. Izrael GDP-jének körülbelül 6 százalékát költi hadászati és védelmi célokra, ezzel a világon a második helyen áll. A férfiaknak

három, a nőknek két év a kötelező sorkatonai szolgálat. Turistaként azt tapasztaltam, hogy az izraeliek viszonylag biztonságban érzik magukat, nincs félelemérzetük, és sokszor emlegetik az 1976-os hatnapos háborút, amely történelmük egyik fontos eseménye. Ezt négy arab ország: Egyiptom, Jordánia, Szíria és Irak indította Izrael ellen, de csúfos vereséget szenvedtek. Izraelnek ráadásul sikerült elfoglalnia az egész Sínai-félszigetet Egyiptomtól. Ezenkívül a Gázai-övezet és Cisjordánia is a fennhatósága alá került, továbbá a stratégiai fontosságú Golán-fennsík, amely korábban Szíriához tartozott. Ekkor lett a főváros Jeruzsálem, és a vallásos zsidók nagy öröme a Kelet-Jeruzsálemben található Sírátófal is visszakerült Izraelhez. Évekkel később Egyiptom és a zsidó állam békét kötött. Ennek értelmében Izrael kivonult a Sínai-félszigetről, de a többi területet megtartotta.

– Közép-európai szemmel nézve milyen benyomásokat ébresztett Önben a modern és fejlett Izrael? Érték megkezdések?

– Izrael nagyon fejlett, a világ élvonalához tartozó ország. Autógyárai nincsenek, de harcirepülőgépgyártó ipara igen fejlett. Sok jót hallottam a kutatás, a fejlesztés és a gyógyászat terén elért kiváló eredményekről. A rákos betegek 80 százalékát meggyógyítják. Látogatásom előtt arra gondoltam, hogy a földrajzi adottságok miatt talán gondok lehetnek az élelmezéssel. Meglepődve láttam, hogy a zöldség- és gyümölcsstermesztés az öntözőrendszereknek köszönhetően biztosítja az ország szükségleteit, sőt még exportra is termelnek. A vártnál sokkal fejlettebb úthálózatot találtam. Első látásra azt gondoltam, hogy ez csak természetes, hiszen az ország észak-déli irányban körülbelül 400 km hosszú, kelet-nyugati irányban pedig 200 km széles. Láttam ötsávos autópályát (egy

irányban!) és két-három sávos utakat, melyeket éppen bővítettek. Meglepett, hogy a lakónegyedeket magaslatokra építik, így nem vesznek el területet a mezőgazdasági műveléstől. A 20-30 éves négyemeletes paneleket lebontják, és helyükre minimum tízemeleteseket építenek. Izraelben nagyon kevés a földszintes családi ház. Az ország lakossága 10 millió körül van, és tovább növekszik a migráció által. A szakképesítést nem igénylő munkahelyeken kivétel nélkül más világrészről érkezett alkalmazottak dolgoznak.

– Mit nyújt a Szentföld a hívő embernek?

– A Szentföld a hívő embernek a kereszténység bölcsőjét jelenti. Innen majd mindenki hitében megerősödve tér haza. A keresztény ember átértékeli a hithez való addigi viszonyát, és legtöbbször fogadalmat is tesz. Ez a fogadalom számunkra a fokmérője annak, hogy valóban a Szentföldön jártunk, ami megváltoztatta az életünket.

Ki az úr a házban?

Aki családi közösségben él, tudja, hogy az együttélés nem mindig egyszerű, ebből adódóan nem konfliktusmentes. A házasság elején meg kell vívni a csatákat a pozíciókért: ki vezet, ki alkalmazkodik. Amikor gyerek születik, ő is helyet kér, és a fontossági sorrend átrendeződik. Ahogy telnek az évtizedek, és a házastársak változnak, átrendeződhet ez a hierarchia, és új szabályok léphetnek életbe, vagy éppen ellenkezőleg, a kapcsolatok megcsontosodnak és merevvé válnak.

Az életnek sok területén alkalmazkodni kell a megélt évtizedek alatt, és az ember személyisége az alkalmazkodás, valamint a pozíció kivívása, érdekérvényesítés által folyamatosan változik; ugyanígy az önbizalom is ezek által fejlődik, vagy elért sikerek hiányában visszafejlődik.

Mindezeket átgondolva tegyük fel magunknak a kérdést: nálunk hogyan alakult ki a családi hierarchia, van „megmondó” fél, aki mindig mindent tud, ki az úr a házban? Van ilyen, vagy egyáltalán be merjük-e magunknak vallani, ha tényleg van? Hogyan történnek a családi nagy döntések? Van olyan tagja a családnak, aki mások helyett is dönt?

A „DÖNTŐ” FÉL

A klasszikus, nemi szerepeken alapuló családmódel az lenne, hogy a családi megbeszélések után, amikor mindenki elmondhatja az érveit, a családfő dönt, aki rendszerint a férfi. Attól függően, hogy mennyire kompromisszumkész a családfő, figyelembe veszi vagy sem a család többi tagjának a véleményét. Ez egy olyan klasszikus családmódel, mely azt feltételezi, hogy a férfiban van bölcsesség, képes komoly döntéseket meghozni, a nő pedig a szív a családban, akit, mivel mindenki iránt túlszorduló szeretettel viseltek, nem szabad olyasmivel terhelni, hogy bármelyik családtag javára és ezzel másvalaki kárára döntsön.

Ha a férfinak mint férjnek hatalmaskodó hajlama van, és a döntést az évek, évtizedek alatt minden esetben az ő kezébe helyezzük, fennáll a valószínűsége annak, hogy elnyomóvá válik, és az idő múlásával egyre kevésbé veszi figyelembe a női véleményt és a többi családtag akaratát, a sajátját pedig minden eszközzel érvényesíteni igyekszik.

Ennek van egy ellentétes oldala is: minél gyengébb a döntőképesége egy férfinak, annál inkább átadja az irányítást a feleségnek, és annál inkább a nőre helyezi rá a terheket. Ez egy fordított családmódel, amelyben a nő viseli a kalapot, ő hozza meg a döntéseket, ezzel olyan szerepet véve magára, mely nem kifejezetten női viselkedés.

Ha van „uralkodó” a családban, ezt az állapotot közösen hozták ugyan létre és tart-

ják fenn, de az senkinek sem jó, mert évek, évtizedek alatt a szakadék egyre csak mélyülni szokott, vagyis a „döntő” félre egyre több felelősség hárul, míg a másikra egyre kevesebb, s végül ténylegesen létrejöhet egy elnyomó-elnyomott viszony a családban.

Ha van „uralkodó” egy családon belül, az senkinek sem jó. Mert az egyik fél attól szenved, hogy minden döntésnek a súlya és következménye őt terheli, a másik fél pedig attól, hogy mindenben neki kell alkalmazkodnia, lassan már nemcsak hogy nem dönt, de még a véleményét sem kéri ki, és semmi mást nem érez, mint azt, hogy folyamatosan túrnie, hallgatnia és alkalmazkodnia kell.

Ezekben az esetekben tévképzetek is kialakulhatnak. Aki folyamatosan csak tűr és szenved, azt hiszi, hogy a másik félnek milyen jó, mert az dönthet mindenben; a döntő fél viszont azt hiszi, a másiknak milyen jó, mert nem kell gondolkodnia, semmilyen felelősség nincs a vállán, s miközben mindegyik a másikat hiszi elégedettnek, mindenki boldogtalan.

SZÜKSÉG VAN CSALÁDFŐRE?

Abban a korban, amikor kifejezetten a férfi volt a családfő, a férfi volt a családfenntartó is egyben. A feleség feladata volt a gyermekek nevelése és a családi életre nézve a család összetartása, a légkör megteremtése, hogy a hazaérkező, 10-12 órát dolgozó férfi számára is egy védőburok legyen a család.

Ez ma már nem így van, mivel a legtöbb családban a férj és a feleség is ugyanúgy dolgozik, ami ha mindkettőjük számára 8 órás munkaidőt jelent, akkor az otthoni munkaelosztásnak, de a családon belüli szerepeknek is változniuk kellene. Hiszen valószínűleg mindketten iskolát végeztek, 10-12 osztályt, esetleg többet is, elég intelligenciájuk van, döntésképesek bármilyen helyzetben, tehát

a családi szerepek struktúráján változtatni lehet.

Vajon mi az a családi szereposztás, ami mindenkinek megfelel? Van ma ilyen?

Én azt mondom, hogy teljesen leegyszerűsítve az felel meg mindenkinek, amelyikben mindenki jól érzi magát.

Ha a klasszikus értelemben vett családról beszélünk, amelyben a férfi a kizárólagos családfenntartó, akkor legyen a férfié a döntő szó, de csak az után, hogy meghallgatta és figyelembe vette a többi családtag véleményét is.

Ahol a szerepek megfordultak és a nő hordja a kalapot, ott nem tudok tanácsot adni, mert az minden szempontból egészségtelen és fordított rend, ugyanis a nőt épp a nőiségétől fosztja meg a családfő szerep, és ugyanúgy csorbítja a „papuccsa” zsugorodott férj férfiasságát.

Ha a családot ketten tartják el, véleményem szerint ketten is irányítsák, ugyanis nagyon megalázó egy dolgozó nő számára, aki esetleg vezető beosztásban is van, hogy ha figyelmen kívül hagyják a véleményét. Természetesen ezt a családmódel nem egyszerű megteremteni, ugyanis az alapja a szeretet, szerelem és amellet jó sok kompromisszum. Aki a jobb véleményt képviseli egy adott vitában, annak meg kell tudnia győzni a másikat, a másik félnek pedig el kell tudnia fogadni úgy, hogy nem éli meg kudarcként azt, hogy nem az ő véleménye érvényesül.

A család értékrendjének ebben az esetben nagyon rendben kell lennie, és a másik tisztelete, a másikra való felnézés naponta jelen kell legyen ahhoz, hogy ez a hétköznapokban megvalósítható lehessen.

Ha pedig urat akarunk a házba, akkor ez legyen a mindenek felett álló Úr, vagyis az Isten. Tőle imádságban kérhetünk vezetést és segítséget, ha a világban eltévedünk.

Gyerekevelés nehezítésekkel

Ha egy családba gyermek születik, a feleségnek anyává, a férjnek pedig apává kell érnie. Hogy fel volt-e készülve a házaspár a gyermek születésére, vagy sem, egyénenként változik, de egy biztos: minden esetben átrendezi a fiatal család életét egy újszülött, ugyanis teljesen felforgathatja a hétköznapokat a jövővény érkezése.

Nyugat-európai statisztikákat nézve a gyermek egyéves koráig sok házasság végződik válással, mert az új kihívásokkal nem mindenki tud megbirkózni, teljesen másképp élnek meg a család kibővülését, mint ahogyan azt elképzelték, és a házasságok egy része sajnálatos módon nem éli túl a gyermeknevelés első éveit. Természetesen hozzá kell tennünk, hogy ha a házasság amúgy sem állt erős alapokon, és egy gyermektől várták azt, hogy a problémák megoldódjanak, akkor hamar szembesülniük kell azzal, hogy a gondok száma nem csökkent, hanem éppen ellenkezőleg, megsokszorozódott.

RÉGEN ÉS MA

Egy, két vagy akár három gyerekkel együtt élni a szülői létnek egy nagy próbája mai világunkban, ugyanis ma a gyermeknevelés teljesen másképp zajlik, mint a mi szüleink korában, amikor minket, mai középgenerációt neveltek. Akkoriban, 35-40 évvel ezelőtt, a család élte a maga életét, nevelte és fegyelmezte a gyerekeket, az iskolában a tanítók, tanárok kezében pálca és ezzel erélyesség is volt, így a nevelés abból a szempontból volt könnyebb, hogy akár a szülőknél, akár a tanároknál központi hatalom volt, a gyermekek pedig maximum elfogadták a szigort, mást úgysem tehettek. Nem túl sok problémás gyereket lehetett találni, ugyanis egyrészt a gyermekeknek a gondjaival nem foglalkozott senki, másrészt az ezekből fakadó viselkedési zavarokat a leggyakrabban veréssel „gyógyították”. Úgy nőttek a generációk, hogy alárendelt szerepük volt a családban és az iskolában is, ezért az egykori gyermekek felnőttkorban küzdenek meg a korábban elszenvedett vélt vagy valós sérelmekkel.

Ma demokráciában élünk, a technika folyamatosan fejlődik, ami azt is jelenti, hogy a gyermeknevelés is a gyermeki akarat bevonásával történik, a szülői kontroll csökkenésével vagy néhol a teljes hiányával, és sok külső hatás éri a gyermeket már az első éveitől, amint telefont vagy táblagépet kap a kezébe. Így miközben a gyermeki öntudat, akarat ébred, egyre kevesebb korláttal találkozhat. Hogy ez jót hoz vagy sem, azt majd az elkövetkező évtizedek történései eldöntik, de nekünk az a feladatunk, hogy megküzdjünk a gyermekneveléssel úgy, hogy sem szülői szigort,

sem iskolai szigort érvényesíteni nem lehet, nem szabad.

Ha problémás gyerekünk van, aki rakoncátlan és nehezen nevelhető, tudja-e vajon a mai szülő, hogy mi a teendője? Ugyanis sokszor azt látom, hogy a legtöbb szülő ilyen esetben meghúzza a vállát, és az iskolától várja a megoldást. Tegyük hozzá azt is, hogy a gyerekek legrosszabb magatartása éppen az iskolában jön elő, s sok szülő el sem hiszi, hogy a gyermekével akkora probléma lenne, mint amelyet a tanárok mondanak.

MI A MEGOLDÁS?

Nem egyszerű a kérdésre a válasz, mert ez attól függ, hogy mi a gyermek viselkedészavarának az oka. Legelőször ki kell zárni a mentális betegségeket és idegrendszeri zavarokat. Ha valami betegsége van a gyermeknek, pszichológus vagy pszichiáter segítségét kell kérni. Ha ez nem áll fenn, akkor második körben meg kell vizsgálni a családi hátteret, mert a legtöbb probléma gyökere ott van. Nagyon sokszor a gyermek viselkedési zavarára mögött valami családi probléma áll, és a gyermek viselkedése csupán a tünete az egész család rossz lelkiállapotának.

Ha a szülők közötti kapcsolat nincs rendben, naponta sok a vita, veszekedés a házastársak között, annak a gyermek viselkedésére nagyon rossz hatása lehet. Egyes esetekben azt váltja ki, hogy a gyermek visszahúzódó lesz, és túlságosan csendes, de lehetséges, hogy éppen fordítva: kötekedő, veszekedő, verekedő lesz. Ilyenkor hiába fegyelmezik csak a gyereket, ha nem keresik meg és oldják meg a házastársak a maguk gondját, megmérgezik vele a gyermek életét, a viselkedészavart pedig állandósítják.

Ha kamaszkorban jön elő a rosszalkodás, és ennek a mában nincs magyarázata,

mert a családi háttér rendben van, akkor viszsa kell menni pár évet és megvizsgálni azokat a problémákat, melyek évekkor korábban voltak a családban: haláleset, veszekedések, netalán válás.

Ha nincs a családon belül ilyen jellegű probléma, ami indokolná a gyermeknek ezt a viselkedését, akkor rá kell tekinteni a nevelési elveinkre: vajon mennyire vagyunk következetesek, vagy mennyire nevelünk szélsőségesen? Ha mindent megengedünk a gyermeknek, vagy előbb-utóbb bármit el tud érní, ki tud csikarni tőlünk, az az egyik véglet, ha pedig szinte minden tiltva van, valamint a gyermekünk képességeihez mérten túl nagy elvárásokat támasztunk vele szemben, az a másik véglet, de a hatása mindkettőnek ugyanaz lehet. Valahol kitombolja magát, ahol erre lehetőséget lát, akár az iskolában, akár nagyszülőknél, akár a baráti körben délutánonként.

Véleményem szerint minden gyermek nevelhető. Nem mindenkiből lehet ugyanazt kihozni, de mindenki formálható. Sokkal nehezebb dolgunk van ma, szülőként, mint volt korábban, ugyanis ma nem lehet a jó viselkedést kikényszeríteni, hanem erről szeretettel és érvekkel meggyőzni lehet csupán a cseperedő emberpalántát, és sok kilengést kell végignézni, míg felnő.

Én hiszek abban, hogy következetes neveléssel, jó példával elől járva a gyermek előbb-utóbb beletanul a szülői mintát és értékrendet követő életbe.

Miközben a gyermekünk vívja a maga kis életkori csatáit, nagyon fejlett az igazságérzete is, s az igazságosságot épp tőlünk, szülőktől és tanároktól követeli, hogy majd felnőve olyanná válhasson, mint mi.

Végül pedig, de nem utolsósorban, ne szűnjünk meg a gyermekeinkért imádkozni.

Ahol remény van, ott csodák születnek

– Hálaadás templomfelújításért Érkeserűben

Advent IV. vasárnapja kettős ünnep volt az érkeserői reformátusok számára, mert az adventi koszorú utolsó gyertyájának meggyújtása mellett – mely jelzi, közel van Krisztus születésének ünnepe – a templombelső teljes felújításáért is hálát adott a helyi közösség.

Az érmelléki gyökerekkel is bíró Bogdán Szabolcs, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület újonnan megválasztott és hivatalába iktatott püspöke hirdetett ígét a 127. zsoltár alapján: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába óvják azt az örök.” Igehirdetésében kiemelte a felújított templom szépségét, világosságát, de egyben felhívta a gyülekezet tagjainak a figyelmét arra is, hogy soha ne hagyják ki terveikből az Istent: mert emberé a munka, Istené az áldás. Az Úr nélkül a jól, kényelmesen berendezett házak sem lesznek otthonná, a béke, a szeretet, a nyugalom házává. Eredményes építkezés csak Istennel lehetséges a hívő számára, és mi azért lehetünk boldogok, azért adhatunk hálát, mert elmondhatjuk, hogy az Úr valósította meg általunk az Ő tervét. Az építés és a felújítás azonban még nem minden, őrizni kell azt, ami az életünk részévé lett Isten áldásaként. De ezt is Vele együtt kell tennünk, hogy az evangélium tiszta hirdetése nyomán az emberek megtalálják az üdvösségre vezető utat.

TESTI ÉS LELKI HÁZ

Ezt a gondolatsort folytatta Oroszi Magda érkeserői lelkipásztor is, buzdítva a gyülekezet tagjait Pál apostol szavaival, hogy ne

elégedjenek meg csupán a fizikai templom szépségével, hanem Isten megújító Szentlelkét segítségül hívva épüljenek fel „lelki házzá”. Majd beszámolt a templom korszerűsítésének munkálatairól, megköszönve a Magyar Kormány támogatását és a helyi gyülekezeti tagok adományait, az elvégzett közmunkát és minden imádságot, jó szót, bátorítást, mellyel a felújítás során támogatóan álltak a gyülekezet ügye mellé. A teljes beruházás összege 276 570 lej volt.

Ebből 199 500 lej, azaz 15 000 000 (tizenötmillió) forintnak megfelelő összeg a Magyar Kormánytól kapott vissza nem térítendő támogatás, melyet az egyházakozság a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága által a Magyar Templomfelújítási Program keretében kiírt, Az Érkeserői templom korszerűsítése című, EEÖR-KP-1-2021/1-001341 okiratszámú pályázat keretében nyert el.

Ebből a támogatásból valósult meg a templomi nyílászárók és zsalus toronyablakok cseréje, tölgyfából, a mennyezet szigetelése, a villanyhálózat korszerűsítése és a háromfázisú elektromos hálózat bekötése, a

toronyfeljáró lépcsőinek részleges javítása, hőszivattyú megvásárlása a templomfűtéshez.

ÖNERŐBŐL

Ezenfelül az Érkeserői Református Egyházakozság önerőből végezte el a templom középkorból megőrződött, nyugati felének rekonstruktív helyreállítását – melynek szükségessége csak a munkálatok megkezdése közben derült ki – műemlékvédő szakember felügyelete alatt: a déli falon feltárt korabeli ajtót, három szentségtartó fülkét és négy ablakot megnyitottak, rekonstruálták; az újkori vakolatot leverték, kanálhátas vakolatot hordtak fel; meszelték; visszaállították a karzatok kazettás mellvédjét; a templomi bútorzatot teljesen újrafestették; a régi ajtókat és énekszámartókat restaurálták, illetve rekonstruálták; levegő-víz kombinációjú hőszivattyús fűtésrendszert telepítettek.

A korszerűsítésnek köszönhetően nagyon szép, egységes, tiszta, világos lett a templombelső, és az igényes munkavégzés nyomán a helyreállított Árpád-kori rész összhangba került az újonnan épített résszel, miközben kényelmessé és megre fűthetővé vált az Isten háza.

A hála szavát a gyülekezeti tagok rövid ünnepi műsor keretében fejezték ki.

Ezt követően Bara László bihardiószei lelkipásztor, az Érmelléki Egyházmege eseprese mondott úrvacsorai beszédet, és az istentisztelet úrvacsorai közösséggel, majd szertevendégséggel zárult.

Oroszi Magda, lelkipásztor

Boldog öröm

– Szatmáriak Krisztusra Hangolva Pelbárthidán és Nagyváradon

Minden korosztály igyekszik hangolódni az ünnepre, az Eljövendőre, Krisztusra. Ifjaknak is sok helyen szerveztek adventi alkalmat, a Krisztusra Hangolva Adventi Ifjúsági Találkozó Nagyváradon 12 éve nyújt teret a lelki felkészülésre.

Szatmár-Szigetlanka református gyülekezetéből egy mikrobusznyi fiatal indult útnak szombaton délelőtt, hogy elérkezzen a Nagyvárad-rogériuszi református templomhoz, ahol közösségekben dicsőíthették a Mindenhatót.

A szigetlankaiak útba ejtették Pelbárthida (Bihar megyei település) Árpád-kori református templomát. Ghitea-Szabó József Levente lelkipásztor mutatta be az ősi istenházát, érdekes információkat adva át róla.

Több Szatmár megyei gyülekezetből, Németiből és Ombodról is elindultak és megérkeztek az adventi alkalomra. Bán Alpár rogeriuszi lelkipásztor, Dénes István Lukács egyházkerületi főjegyző köszöntötte az ifjak gyülekezetét. Bogdán Szabolcs János frissen beiktatott püspök első igei szolgálata, talán ez jelzésértékű, éppen fiatalok között volt.

Dicsőített a KRISZBI Band, az Arad-Mosóczi Református Egyházakozság dicsőítő csapata és hagyományokhoz híven az Élő Kövek, akik 12 évvel ezelőtt éppen ennek az évenkéntivé vált alkalomnak az elindításakor kapták nevüket az előző püspök igei szolgálata révén.

„Boldog öröm, hálaözön árad szívemen át. Jézus szeret, Lelke vezet minden nehezen

át...” – énekelhette a gyülekezet az öröm vasárnapjára is készülve. Jó volt ezt a vidámságot megtapasztalni.

RÁCZ ERVIN

2022 adventje Csokalyon

A 2022. évi advent is mozgalmasra sikeredt Csokalyon. Ahogy azt már megszokhatuk, minden évben valami újdonsággal készülnek a református gyülekezet tagjai az év legszebb időszakára.

Az ötödikben megrendezett, már hagyományosnak mondható adventi vásárral kezdődött a karácsonyi időszak. November utolsó vasárnapjára a közkedvelt portékák (adventi koszorú, mézeskalács, pörkölt dió, kézműves díszek) mellé idén újdonságként sárgarépal-ekvárt és fürdőbombát készítettek az asszonyok. A vásár 1200 lejes bevételét teljes egészében a jövő évi gyermekmunkára fordítják az egyházközség.

Ismét volt jótékonyági süteményvásár a micskei Sámuel bentlakás lakói számára. A csokalyi asszonyok szorgalmának köszönhetően 32 tányérnyi finomságot állítottak össze, s azt a vásárban 495 lej összegben értékesítették. Beérkezett még 200 lej célirányos adomány is a bentlakás 14 lakója számára, s közvetlenül karácsony előtt juttatták el a gyülekezetben összeállított cipősdoboz ajándékokkal együtt.

ÉNEKHANG

Az adventi programokat a negyedik vasárnapon a már szintén hagyományosnak mondható adventi koncerttel zárták. „Égi, szent Béke, jöjj!” című összeállításával a Sola Fide Keresztyén Kulturális Csoport jóvoltából lélekemelő alkalmon hangolódhatt a gyülekezet a Nagy Várakozás utolsó pillanataiban.

Fellépett Boros Beatrice zeneszerző, egyházenész, Fórián Andrea, a csoport művészeti vezetője, Oszaczký-Andrássy Katalin zongoraművész, Thurzó Sándor József brácsaművész. Az énekkarban pedig Füzesi Csaba, Füzesi Edit, Füzesi Eszter, Füzesi Olívia,

Szabó-Füzesi Henrietta és Szabó Dániel csodálatos hangja töltötte be a templomot.

ÉLŐ NAPTÁR

Idén Tokár Imola tiszteletes asszony kezdeményezésére élő adventi naptár indult a gyülekezetben. December elsejétől minden este egy adventi lámpás kíséretében, közös énekléssel vitték el az adventi készülődést a jelentkező családokhoz, akik ötletesen feldíszített ablakok alatt várták az érkezőket. Bármelyik estén lehetett hozzájuk csatlakozni.

Tartalmas és meghitt, mégis lendületes karácsonyra való készülődés volt a tavalyi advent Csokalyon!

TOKÁR SÁNDOR LELKIPÁSZTOR

A Sándorhomoki református templom felújítása

Kicsinek számító gyülekezetünk az elmúlt évtizedekben minden évben tett valamit azért, hogy külsőleg szépüljön, illetve megteremtse azokat a megfelelő körülményeket, amelyek között a különböző gyülekezeti foglalkozásokat és alkalmakat meg lehet tartani.

Hálatelt szívvel köszönjük meg a mindenható Istennek, hogy lehetővé tette a gyülekezeti terem megépítését és felszerelését, ami közel tizenöt évbe került a közösségünknek. Ez azért volt lehetséges, mert a műemlék templomunk jó állapotban volt, igaz, mindig igyekeztünk figyelmet fordítani arra, hogy a legszükségesebb karbantartási munkálatok el legyenek végezve.

NAGYOBB MEGVALÓSÍTÁS

Azonban elérkezett az az idő is, amikor a templomunk felújítását el kellett végeznünk. Ez az elhatározás a gyülekezet részéről már több mint öt esztendővel ezelőtt megfogalmazódott, azonban az anyagi keret szűkössége miatt ezt a tervünket nem tudtuk megvalósítani.

Évről évre mindig igyekeztünk takarékoskodni, félretenni, de az összegyűjtött pénz még arra sem volt elegendő, hogy a felújítás-

hoz szükséges tanulmányokat finanszírozni tudjuk belőle. „De mi nem vagyunk a meghátrálás emberei...” – igei biztatással két évvel ezelőtt a Bethlen Gábor Alapból pályázat révén 8 250 000 forintot nyertünk. Ettől a pillanattól kezdve Istentől bölcsességet és nagy odafigyelést kértünk arra, hogy megfelelőképpen tudjuk felhasználni a megnyert támogatást. Így sikerült közel másfél év alatt elkészíttetni a műemlék templomunk renoválásához szükséges tanulmányt egy kolozsvári céggel, majd beszereztük a szükséges engedélyeket is.

A megnyert pályázati összegből fennmaradó részt a templom renoválására fordítottuk. Az épületet teljesen kiürítettük, a

falakra a burkolatot eltávolítottuk, s ennél a munkafázisnál vevődött észre, hogy több helyen is mély repedések vannak a falban. Egy mérnökcsoport felmérése nyomán a kivitelezőnk igyekezett a lehetőségeinkhez képest a legszükségesebb beavatkozásokat elvégezni.

IDEIGLENESEN KIAPADÓ FORRÁSOK

A tulajdonképpeni munkálatok anyagi forrás hiánya miatt leálltak, jelenleg az elvégzett munkálatokat dokumentáljuk, hogy a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-től megnyert összeget megfelelően tudjuk elszámolni.

Isten kegyelmében bízunk, hogy a közeljövőben újra templomunkban fogjuk tudni dicsőíteni az Ő háromszor szent nevét. Ezért imádkoztunk az adventi időszakban is.

Köszönetünket szeretnénk kifejezni a Magyar Kormányának és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nek az anyagi támogatásért, mert nélkülük az elindulás sem valósulhatott volna meg. Isten áldása legyen a vezetőink életén!

„Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszerűlttéjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal” (Jn 1,14).

KOVÁCS MÁTYÁS PÉTER LELKIPÁSZTOR

Rövid hírek Szatmárról

MEGÚJULT A TEMPLOMBELSŐ ARANYOSMEGGYESEN

Egy év elteltével ismét hálaadó istentisztelet tartottak Aranyosmeggyesen. Ez alkalommal a templombelső felújításáért mondtak köszönetet, elsősorban Istennek.

Advent negyedik vasárnapján Tolnai János beszoigáló lelkipásztor szervezésében tartották meg a hálaadó alkalmat. Igét hirdetett Kiss József, a Szatmári Református Egyházmegye főjegyzője. Igei köszöntőt mondott Törő Attila patóházai, Kiss Szabolcs apai és

Kürti Tamás szatmárgörbbedi lelkipásztor. Tolnai Zelma vezetésével az egri ifjak, azaz az Örömondók szolgáltak szép énekekkel.

„Az aranyosmeggyesi református közösségnek már két évtizede is a végét jóslták, ám a kicsi – húszfősnél is kisebb –, de erős közösség még mindig él és virul. Egy évvel ezelőtt a templom külső felújításának örülhettek, most pedig a megújult belső térért és az új kerítésért adtak hálát. Fontosnak tartom az ilyen kis közösségek támogatását, és örülök, hogy a magyar és a román kormány támogatásával a templom gyakorlatilag újjászületett” – olvashatjuk Magyar Lóránd parlamenti képviselő (aki jelen volt az alkalmon) közösségi oldalán.

REFSZATMAR.EU

JOBB VELED A VILÁG

A Boldogságóra decemberi témája a „Jó cselekedetek gyakorlása” volt. E téma keretében a Nagykárolyi Református Óvoda Bogyó és Babóca csoportjában a gyerekek példákat mondtak jó cselekedetekre.

Játszottunk helyzetgyakorlatokat, majd beszélgettünk a nehéz sorsú gyerekekről és arról, hogy milyen sok gyerek nélkülöz, és ez mennyire szomorú dolog a mai világban. A kis babócékkal közösen eldöntöttük, hogy karácsony közeledtével szebbé varázsoljuk a nehéz sorsú gyerekek életét.

Részt vettünk a Szatmár Megyei Tanfelügyelőség által meghirdetett Legyen a karácsony öröm elnevezésű jótékonykassza pályában, mely a hátrányos helyzetű csa-

ládokban élő gyermekeknek teszi szebbé a szeretet ünnepét.

Az ajándécsomagokat a gyerekek életkorának megfelelően, jó minőségű játékokkal és édességekkel töltöttük meg.

Mennyi szeretet fér egy cipősdobozba? Több, mint gondolnád. Hiszen egy csöppnyi gondoskodással varázslatos pillanatokat szerezhettünk olyan rászoruló gyerekeknek, akiknek ez mindennél többet ér.

Nemes cselekedetet hajtott végre a Bogyó és Babóca csoport apraja-nagyja, több cipősdoboznyi ajándékot gyűjtöttek össze és juttattak el a tanfelügyelőségre.

Az ajándékok mellé Jobb veled a világ felirattal képeslapot is készítettek nagyon nagy szeretettel.

Nagy örömmel töltötte el a csoport minden tagját, hogy részese lehetett annak a csodának, hogy jót cselekedhetett. Ezáltal jobba vált számukra is a világ.

BAUMGARTNER ILDIKÓ ÉS SUHÓ ANDREA ÓVÓNOK

VEZESS UTADON! – PETŐFI 200 MEGEMLÉKEZÉS ERDŐDÖN

Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából megemlékezést tartottak Erdődön, a református templomban és a templom előtt is.

Az igehirdetés a 25. zsoltár 4. és 5. verse alapján szólt: „Útjaidat, Uram, ismertesd meg velem, ösvényeidre taníts meg engem. Vezess engem a te igazságodban és taníts engem, mert te vagy az én szabadító Istenem, minden nap várlak téged.” Indul az új év. Indulunk mi is. De hová, merre, ki után? Nézzük csak, hogyan fogalmaz a mai igénk? Érezzük valójában, hogy itt miről is van szó? Nem arról, hogy az én utamat mutasd meg, hanem az Úr útjairól! Jó lenne az Úr tanácsát kikérni, sőt keresni az Ő útját! Ne kezdjünk el totózni,

hogy mit hoz ez az új esztendő. Ne aggódjunk előre olyan dolgokért, amelyeket az Úristen úgymint önmagának tart fenn. Bízunk az Úrban mindenkor! Az ige tehát arra hívja fel a figyelmünket, hogy kérjük az Úrtól az ideit, 2023. esztendőben is, hogy ismertesse meg velünk az Ő akaratát – mondta Kaszaniczki Csongor erdődi református lelkipásztor.

Az évkezdő istentisztelet után a református templom előtti Petőfi–Szendrey-szoborcsoportnál koszorút helyeztek el az Erdődi Petőfi Kör képviselői, és elénekelték Petőfi Távolból című versét.

REFSZATMAR.EU

FOLYTATÓDIK A MAURER ALAPÍTVÁNY EGYEDÜLLÁLLÓKAT ÉS SOKGYERMEKES CSALÁDOKAT SEGÍTŐ AKCIÓJA

A Maurer Alapítvány munkatársai, valamint a Szociális Igazgatóság képviselője a szárazberekeli lelkész segítségével több rászorulóhoz juttatták el az alapélelmiszereket tartalmazó Kék Vödreket – számolt be közösségi oldalán a segélyszervezet.

A szatmárnémeti önkormányzatához tartozó Szociális Igazgatóság egyik munkatársának segítségével jutottak el egy sokgyermekes családhoz, ahová tartós élelmiszereket, ruhát és játékokat vittek segítségként. A gyerekek nagy örömmel fogadták az ajándékokat.

Ugyancsak januárban a Kék Vödör akcióval Szárazberekre is eljutottak. Az alapítvány munkatársai és önkéntesei, a helyi református lelkipásztor, Ilonczai Zsombor tiszteletes segítségével, nehéz sorban élő, egyedülálló személyekhez és egy sokgyermekes családhoz vittek élelmiszer-adományt.

A Maurer Alapítvány idén is csatlakozott a Dorcas szolgálat „Kék Vödör” akciójához. A Kék Vödör tartós élelmiszereket gyűjtő akció egy szociális étkeztetési projekt keretében: 12 literes műanyag tároló vödörökben tartós élelmiszert gyűjtenek rászorulóknak. Elsősorban nehéz sorsú időseket és családokat, továbbá tartós betegségben szenvedőket támogatnak. Az alapítvány szívesen fogad minden tartósélelmiszer-adományt, és eljuttatja a rászorulóknak.

REFSZATMAR.EU

Vajon az ember van a templomért, vagy a templom az emberért?

Mit takar ez a kérdés? P. Kozma Imre OH, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnöke megfogalmazása fedi fel a választ: „A sérült emberek az emberiség kitüntetett tanúságtevői. Megtanítanak arra, mi is a szeretet, amely megment.” A szeretet, mellyel személyválogatás nélkül mindenkit szeret az Atya.

Eltelt már egy év azóta, hogy a köröskisjenői gyülekezet lelkésze lettem, ahova Isten különös vezetése vitt. Annak idején, amikor a Harangszó titkárnőjeként már a teológiai tanulmányaim vége felé jártam, többen megkérdezték: hogyan tovább? AKI elhívott engem a lelkészi szolgálatra, pontosan tudja, hova akar küldeni – volt a válaszom.

Az eddigi szolgálati helyeimen – hegyközkovácsi segédlelkészség, nagyszalontai öregotthon- és kórházlelkészség, sérült gyermekeket nevelő családok kísérete (Hit és Fény közösség) – valóban pontosan egyengette előttem az utat oda, ahova vezetni akar. A legkiválóbb Mester készítette fel azon az úton, amit bejárva egészen közel kerülhettem az emberi szenvedéshez, felértékelődött különösen az értelmi fogyatékkal élőkkel való találkozás, akiket 2008-ban ismerhettem meg.

HAZAÉRKEZTEM

A Hit és Fény közösségnek, mely a világ 81 országában van jelen, kilenc évig voltam az erdélyi tartományi lelkésze (korábban már írtam erről).

A köröskisjenői gyülekezet családjával megismerkedve kiderült, hogy itt is vannak

fogyatékkal élők. Azonnal tudtam, hogy „hazaérkeztem”. A vallásórákon Antónia mindig mosolyogva, nagy öleléssel fogadott. Irénke pedig megígérte, hogy majd eljön a templomba. Imádságban hordoztam ezt a templomba való megérkezést, és annak vágyát, hogy a nagyváradi Hit és Fény tagjai is (akik közül a tenkei szeretetotthonban is élnek) valahogy elérkezessenek Köröskisjenőbe.

Ennek valósága jöhetett létre a tavaly november 13-i istentiszteleten. Előzménye az volt, hogy az egyházkerület missziói ügyosztályának diakóniai szolgálata keretében, júniusban, Vinczéné Pálfi Judit tanácsos előkészítésében, Makai Péter államtitkár (sepsiszentgyörgyi lelkész) és lelkes munkatársai: Zoltáni Katalin és Olcsvári Tünde nemcsak előadást tartottak a sepsiszentgyörgyi Írisz házban működő fogyatékosok foglalkoztatásáról, hanem pályázati lehetőséget is felkínáltak ilyen jellegű gyülekezeti programok megvalósítására.

E pályázatot megnyerve, a Diakóniai Keresztyén Alapítvány, a Brot für die Welt, a HEKS EPER támogatásával érkezhetett meg Nagyváradról egy mikrobusznyi Hit és Fény-es,

Tenkéről az ott élő sérültek, és lehettek együtt a köröskisjenői gyülekezet tagjaival.

AKADÁLYMENTESEN

„Uram, kegyelmed az égig ér, hűséged a felhőkig!” (Zsolt 36,6) Ezzel az igével adtunk hálát a templomban Isten egész életen át kísérő kegyelméért. Dicsőítettük énekszóval, imádsággal is az Urat, amiért hűségéről biztosítja az Őt hűséggel keresőket. A gyülekezet tagjainak könnytől csillogott a szemük, látva a beszélni nem tudó, de mindenkire mosolygó Bencét.

Akadálymentesített istentisztelet – minden akadály elhárult az elől, hogy Kondor Zsóka, a gyülekezet presbitere és Florian Codoban (mindenkinek Codi) segítségével, az Atyai házban a gyülekezet megérthesse, mi a sérült emberek nagy titka, amelyet felfedezhetünk: Isten a gyengéket választja ki, hogy az erőseket megszégyenítse. Isten, aki elrejti titkait a bölcsek és okosok elől, kinyilatkoztatja számukra. „A király pedig azt mondja majd nekik: Bizony mondom nektek, amennyiben megcselekedtetek ezt akár csak eggyel is az én legkisebb atyámfiái közül, énvelem cselekedtetek meg” (Mt 25,40). Ez a mi feladatunk: nemcsak meglátni a „legkisebbet”, de cselekedni is érte.

Jó hangulatú szeretetvendégséggel folytatódott az együttlét a gyülekezeti házban. Azzal búcsúztunk, hogy folytatjuk a találkozások alkalmait. Istené a dicsőség – és köszönet a gyülekezeti és pályázati támogatóknak.

ARDAI ERIKA

Drasztikusan zsugorodnak a történelmi egyházak Romániában, csak a pünkösdisták száma nő

Az ateisták és a vallástalanok száma meg többszöröződött, a vallásukról nem nyilatkozóké pedig már 2,65 milliónál jár.

Jelentősen megfogyatkozott szinte minden romániai felekezet az elmúlt évtizedben, egyesek esetében a hívek száma drámai mértékben csökkent, derül ki a tavalyi népszámlálás előzetes adataiból a maszol.ro összefoglalója szerint.

MI SEM DICSEKEDHETÜNK

Abszolút értékben az ortodox egyház szenvedte el a legnagyobb veszteséget. 2011-ben még 16,3 millió ember vallotta magát román ortodoxnak, a tavalyi népszámlálás alkalmával azonban már csak 13,9 millió, vagyis a számuk több mint 2 millióval csökkent.

Nagyon megfogyatkoztak a magyar egyházak is. A római katolikus hívek száma 870 ezerről 741 ezerre csökkent, a reformátusoké 600 ezerről 495 ezerre, az unitáriusoké pedig közel 58 ezerről 48 ezerre. A kivételt a magyar és szlovák híveket tömörítő Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház jelenti, melynek a követői tavaly is 20 ezren voltak, akárcsak 2011-ben.

Százalékosan a legnagyobb mértékben a zsidók és a szász evangélikusok létszáma csökkent, előbbieké 3519-ről 2707-re, utóbbiaké 5399-ről 3737-re.

A térítés terén igencsak aktív neoprotestáns egyházak zöme is számottevő vérvesztéset szenvedett 2011 és 2022 között. A baptisták száma 112 ezerről 103 ezerre, a hetednapos adventistáké közel 81 ezerről 65

ezerre, az evangéliumi keresztényeké pedig 42 ezerről 36 ezerre esett vissza.

AMI NÖVEKEDETT

Ellentétes trend csak a pünkösdisták esetében érvényesült, ők 42 ezerrel vannak többen, mint az előző népszámlálás alkalmával, a számuk immár 404 ezer.

A vallástalanok száma három és félszerezére nőtt, 19 ezerről 71 ezerre, míg az ateistáké közel 21 ezerről 57 ezerre.

Tizenegy év alatt több mint kétszerezésére, 1,25 millióról 2,65 millióra nőtt a vallási hovatartozásukról nem nyilatkozók száma. Nagyon valószínű, hogy a többségükből hiányzik a vallásos érzület, de legalábbis nem tartják magukat egyetlen Romániában elismert egyház tagjának sem.

MASZOL.RO

Mi elmegyünk a falig

- interjú Marosi Antal haditudósítóval

A Katolikus Karitászt többször vitt segélyszállítmányokat Ukrajna belső, háborús újtotta területeire is. Az adományok célba juttatásában Marosi Antal rádiós újságíró is fontos szerepet vállal. A haditudósító személyes tapasztalatairól az Új Ember nyomtatott számában jelent meg interjú, s a beszélgetést a Magyar Kurír katolikus hírportál is publikálta. Ebből közlünk néhány részletet.

- Hogyan lesz egy nyomozóból haditudósító?

- Minden ember életében lehetnek kiegészítő szakaszok. Annak idején én is eljutottam erre a pontra. Egyszer csak egyre több olyan jelet fedeztem fel magamon, ami miatt úgy gondoltam, be kellene fejeznem a nyomozói pályafutásomat. Ekkor adódott egy lehetőség, amely révén kipróbálhattam magam rádiósként. A Petőfi adónál kezdtem dolgozni. A látszat ellenére ez két rokon szakma, hiszen a nyomozásnál és a rádiózásnál is alapkérdésekre keressük a választ: ki, mikor, mivel, miért? Sok-sok év elteltével jutottam el oda, hogy kipróbáljam, milyen egy háborús helyzetről tudósítani.

- Melyik volt az első terep, ahol járt?

- Koszovó. 1996-97-ben egy televíziós csapathoz csatlakoztam, így jutottam ki. Háromszor is jártam ott.

- Mire figyel, és meddig megy el egy haditudósító?

- Kétféle újságíró létezik. Az egyik bent ül a szállodai szobában, délután lemegy a hallba, megiszik egy-két whiskyt, közben felszedi az információt, és aztán azt a saját teljesítményeként elsüti.

A másik elmegy addig, amilyen közel józan ésszel még el lehet menni. Én az utóbbi kategóriába sorolom magam. Az ember ilyenkor óvatoskodhat, de van, amikor ennek nincs sok értelme, ha bombáznak, akkor minket is érhet találat.

- Használ védőfelszerelést?

- Nem. Miért vegyek fel védőfelszerelést akkor, ha annak sincs, aki ott él? Ha védőfelszerelés van rajtam, vagyis sok mindenben hasonlít a külsőm egy katonára, akár célponttá is válhatok, hiszen távról nem feltétlenül látni pontosan, ki van a célkeresztben. Ráadásul elég nehéz egy ilyen felszerelés, lelassít, ha menekülni kell.

- Mit tapasztalt az ukrajnai útjai során, mi történik ott?

- Azt látom, hogy az ukránok mások helyett halnak meg. Ez nem az ő háborújuk, sokkal inkább az amerikaiaké. Az ukránok is tudnak erről, de nem képesek tenni ellene. Jártam kórházakban is, sok orvost nyomaszt a tehetetlenség, mert nincs elegendő felszerelésük a sebesültek ellátásához. Az ukrán emberek másként viszonyulnak a szélsőséges élethelyzetekhez, hiszen náluk ezt megelőzően sem volt olyan kényelmes az élet. A háború mérhetetlenül sok szenvedést okoz, de annak az ötvenéves férfinak – aki május óta sztrók következményeitől szenved, és nem jut el a telt házú kórházba, és a szomszédok etetik – nem a háború okozza a legtöbb szenvedést.

Az biztos, hogy az ukrán embereknek egészen más fogalmaik vannak a nehézségekről és a problémákról, mint nekünk.

Sokszor segíteni sem egyszerű. Egy nyúl-szájjal és farkastorokkal született, kórházban hagyott gyereknek próbáltunk ellátást intézni, már fogadták is volna Budapesten, de nem vihettük magunkkal, mert az édesanyja a segélyek miatt megtartotta a gyermek felügyeletét, így nem kapott útlevelet.

- Többször is vitte a Katolikus Karitászt adományát Belső-Ukrajnába. Hogyan került kapcsolatba a szervezettel?

- Már azt megelőzően is sokszor vittem a Karitászt adományát Kárpátaljára. Újságíróként kísérem kiutazó orvoscsoportot, de egy kábítószer-fogyasztás kockázatairól és veszélyeiről szóló előadás miatt is voltam ebben a térségben. Vagyis ez egy hosszú időre visszanyúló kapcsolat.

Úgy érzem, erre vezet az utam, ennek révén jó és nemes célért lehet dolgozni.

- Mennyire mélyen tudnak bejutni az országba az adományokkal?

- Megpróbálunk olyan messze elmenni, amennyire csak lehet. Vannak Ukrajnának olyan részei, ahol szinte semmi sincs. A zöldre festett üzletek polcai teljesen üresek. Igyekszünk eljutni oda, ahol Kárpátalján élő fiatalokat soroztak be. Legutóbb Zaporizzsjában Munkácsról származó srácok-

kal találkoztunk, Harkov alatt pedig csapi fiatalokkal.

- Milyen szerepet játszik az életében a hit?

- Ami engem megtart, az annak a tudata, hogy egészen biztosan a Jóisten hordoz a kezében. Irakban történt, hogy a társam mindenáron tovább akart menni, én azonban még maradni akartam. Egy kis idő múlva mégis elhagytuk az épületet, s az nem sokkal később felrobbant mögöttünk. Legutóbb, amikor Harkov mellett mentünk el egy buszszal, nem sokkal mellettünk csapódott be egy bomba. Zaporizzsjából vonattal jöttem haza, később hallottam, hogy éppen ezt a vasútvonalat bombázták. Ez egy kielezett helyzet, aminek a túléléséhez szükség van arra is, hogy hallgassunk a megérzéseinkre. Zaporizzsjából autóval is hazajöttem volna, de úgy éreztem, az nem jó döntés. Máskor egy taxiba nem szálltam be, később a sofőr közölte, hogy baleset érte az autót.

- Élőben nézhetjük, ahogy Kijevben lakóházak omlanak össze, de a közösségi médiában, az interneten is számtalan kép és hír kering a háborúról. Mi tényleg egy háború valós képeit látjuk?

- Annyit láthat a néző ebből a háborúból, amennyit meg akarnak mutatni neki. Ez nem feltétlenül a háború, legfeljebb csak egy része. Általánosan viszont valójában nem látunk semmit, mutatnak három tankot, ami balról jobbra befordul. Jó esetben egy pillanatot talán, de egy sor felvételtől később kiderült, hogy nem is akkor készült. Ezért nem vagyok téves, hanem rádiós. A rádióban láttatni kell mindazt, ami történik. Az sem mindegy, hogy a magyar emberek mire fogékonyak. Sajnos az emberek döntő többségét túl nagy mélységben nem érdeklik a történések.

Sokszor magam is elcsodálkozom, hogy a hírek szerint ott, ahol épp állok, mi a helyzet. És tapasztalom, hogy nem az.

Ilyen lelkészgyerekeknek lenni

Milyen lelkészgyerekeknek lenni? Van, akinek csupa áldás és jó emlék: „Én úgy gondolok rá, mint egy ajándékra.” Míg másoknak – viccesen szólva – csak egy beutaló a pszichológushoz.

Azt sem lehet mondani, hogy a lelkészgyerekség egyenes út a megtéréshez, hiszen a tizenkilenc megkérdezettből négynek – saját bevallása szerint – még hátráltatta is a megtérést szüleinek foglalkozása.

LELKÉSZFELESÉG VAGY HUMORISTA

Egy lelkészgyerekként felnőtt keresztyén komikus, Chonda Ruth Pierce azzal tréfálkozik a Muszaj tökéletesnek lennem című könyv előszavában, hogy ha egy lelkésznek lánya születik, kilencven százalék az esély arra, hogy vagy lelkészfeleség lesz, vagy humorista. Ez nem csoda, hiszen a segítő hivatásúak gyerekei már egészen kiskoruk óta olyan élethelyzeteket látnak testközelből, amiket fel kell dolgozniuk valamilyen módon. Legyen az akár egy részeg koldus, aki heteken keresztül éjszaka csenget be a lelkész otthonába, akár egy pszichés betegséggel küzdő személy, aki a lelkészhez jár lelkigondozásra, vagy éppen gyászoló családok, amelyek temetést intézni érkeznek a parókiára. Sorolhatnánk a durvábbnál durvább helyzeteket, amelyek mindig terítéken vannak a vasárnapi ebédnél, és bizony nem mindegyik lelkészgyerek tudja kellőképpen feldolgozni ezeket.

Mindezek ellenére a megkérdezettek közül soknak van szép, kellemes emléke is, mint például hogy „kiskoromtól kezdve a templomkert hatalmas játszótérnek bizonyult, az idősebb bácsiktól mindig cukorkát kaptam, a nénik is nagyon szerettek”. Egy másik lelkészgyerek „a keresztyén neveltetésen túl a gyülekezet nagy szeretetét” értékelte pozitívan. Vagy éppen azt, hogy „az élet nehézségeinél mindig volt a szüleimnek egy-egy megnyugtató, Biblián alapuló válasza”.

De mik is ezek a bizonyos életnehézségek? A tizenkilenc, lelkészgyerekként felnőtt személyből tizenkettő vélekedett úgy, hogy bizony előfordult, hogy a családja anyagi nehézségekkel küzdött. De életnehézség lehet a költözés, az új településen való beilleszkedés is, hiszen a tizenkilencből csak hatan mondták azt, hogy egyszer sem költöztek.

BEILLESZKEDNI. DE HOVA?

A beilleszkedés ráadásul sok lelkészgyerekek kétszer olyan nehéz, mint másnak.

Egyrészt azért, mert „az emberek, ha megtudják, hogy lelkészgyerek vagy, rögtön elvárásokat támasztanak irányodban. A fejükben él ugyanis egy kép, hogy milyennek kellene lenned. Általában egyik lelkészgyerek

sem olyan. Emiatt sokszor úgy érzed, nem vagy elég jó, csalódást okozol.” A beilleszkedést nehezíti, hogy a legtöbb lelkészgyerek elmondhatja nemcsak azt, hogy „művelt, értelmiségi református családban nőhettem fel; nagyon sok könyvhez, hatalmas tudáshoz férhettem így hozzá”, de azt is, hogy „a lelkész, még ha közösségi szinten megbecsült személy is, ez anyagilag még sincsen elismerve”. Ez pedig többeknél ahhoz vezet, hogy az értelmiségiek gyerekei közé azért nem tud beilleszkedni, mert azoknál jóval szegényebb, a hasonló anyagi helyzetben lévő családok gyermekeihez viszonyítva pedig jóval műveltebb. Ehhez adódnak még a vallási és neveltetésbeli különbségek is.

VANNAK JÓ! DOLGOK IS

De a jó dolgoknak is adjunk hangot, hiszen voltak, akik elmondták, hogy szülei „mutatták meg a hit más arcait is, és egészséges hitfejlődésen mehettek keresztül. Utólag

nagyon hálás vagyok nekik ezért.” „Általuk megtanultam imádkozni és azt, hogy az Istennel való kapcsolat nemcsak ennyi és nemcsak heti egy istentisztelet, hanem az egész életünk.” Nagy áldás a lelkészgyerekekre nézve az is, hogy „természetes volt, hogy minden vasárnap megyünk templomba”. Persze ez utóbbi nem jelenti azt, hogy a lelkészek gyerekei az anyatejjel szívják magukba a teológia hatéves tananyagát, legyen az exegézis, homiletika vagy éppen filozófia. A jelenségről ezt írta az egyik lelkészgyerek: „Sokan úgy gondolják, hogy mivel a szüleim lelkészek, nekem is mindent tudnom kell Istenről, holott ez koránt sincs így. Egyszer az egyik osztályfőnököm megkért öt perccel az áhítat kezdete előtt, hogy tartsam meg én. Visszakérdeztem, hogy miért, és az volt a válasz, mert lelkészgyerek vagyok. Az orvos gyereket megkéri, hogy gyógyítsa meg, ha az apja nincs kéznél?!”

Sokan néznek úgy a lelkészre, hogy mindig otthon van. Ezt is pozitívan értékelte az egyik lelkészgyerek: „Az tök jó, hogy alapvetően sokszor otthon vannak, mert így ha napközben szükségem van fuvarra, nem kell amiatt aggódnom, hogy nem érnék rá elvinni.”

NAGY CSALÁD

De azért a lelkészgyerekek azon kellemetlen élményeit is megérthetjük, miszerint „bárki bármikor szabadon bejöhet, és mindenki felhatalmazva érzi magát arra, hogy neveljen engem”. Ezért „nem mehetek le szombat reggel sem alsógatyában a lépcsőn, mert lehet, hogy éppen akkor ront be valaki egy újabb kérésrel”. Ez azért van, mert „egy nagy családban nő fel az ember (...) A gyülekezet és a család egy. Mégis a gyülekezet mindig előrébb van a családnál”; és persze „a gyülekezet mindig »fontosabb«. Ha éppen meghal egy presbiter, akkor nem a temetés fog elmaradni, hanem a családi nyaralás. A legváratlanabb pillanatokban, akár a legderűsebb pillanatokban is jöhet egy kérés vagy egy gyülekezeti tag.” (...) „Az emberek nem tartják tiszteletben a lelkész személyes családi életét, talán úgy tekintenek rá, mint akit »ők fizetnek«, ezért bármit és bármikor kérhetnek. Arra sem gondolnak, hogy mi az, ami már nem a lelkész feladata, és ami pont a legfontosabb teendőitől vagy éppen a családjától vonja el.” De a legtöbb lelkész nem tud nemet mondani a kérésekre, „hiszen az a munkahely, és erre szolt az elhívás”.

A baj ezzel az, hogy az elhívást nem a lelkész gyereke, hanem a lelkész kapta.

NEM VÉLETLEN

Ezekből a nyilatkozatokból mindenesetre arra következtethetünk, hogy „a lelkészgyerekekre külön figyelmet kell fordítania az egyháznak. A legnagyobb potenciál az egyház ezen rétegében van szolgálat terén, és a legtöbb megtört lélek is”.

Egyikük így fogalmazott: „Az Úr nem véletlenül oda rendel minket, ahol felnövnünk, nem véletlenül éljük át a nehézségeket. Én nagyon hálás vagyok a szüleimnek, mert a veszekedések és nézeteltérések ellenére is nagyon sokat tanultam tőlük az életről és Krisztusról.”

Zarándokváros épül a megkeresztelkedés helyén

Jordánia zarándok- és turisztikai központot épít Jézus megkeresztelkedésének helyén. A Jordánon túli Betániában már áll több templom és néhány épület, de a kormány azt tervezi, hogy a közelben felépíti egy Kr. u. I. századi falu mását, valamint zarándokszálláskat, éttermet és szállodákat is létesít.

Évszázadok óta járnak zarándokok a Jordán folyóhoz Jézus megkeresztelkedésének helyszínére, és számos kolostor és templom is épült a környéken, de mindenképpen jelzésértékű gesztus II. Abdullah jordán királytól, hogy a muszlim többségű országban jóváhagyta a fejlesztést. Jordánia a megkeresztelkedés kétezredik évfordulójára készül, amikor várhatóan milliók érkeznek majd a zarándokhelyre.

Nem is titkolja a jordán vezetés, hogy az is célja a szuvenírboltok, szállodák és parkok építésével, hogy a látogatók számának többszörösére növelésével megsokszorozza a költségvetés turisztikai bevételeit. Jelenleg évente mintegy kétszázezer keresztyén érkezik a zarándokhelyre.

December elején II. Abdullah király személyesen is felkereste a helyszínt Béchara Boutros Rai maronita pátriárka társaságában, s bemutatta a fejlesztés terveit. Elkísérte őket számos építész, muzeológus és befektető is. A pátriárka szerint az uralkodó döntése segít a keresztyéneknek, hogy megőrizzék jelenlétüket a Közel-Keleten.

A kilencvenes években az izraeli-jordáni határt aknamentesítették, és akkor számos olyan régészeti leletre bukkantak, amely igazolja, hogy már a IV. században keresztyén zarándokok látogatták a helyszínt. Többen aggódnak is, hogy a nagy építkezés megváltoztatja a környék képét, hangulatát. A tervezők azonban azt hangsúlyozzák, hogy ők is szeretnék ezt megőrizni, sőt szerintük épp az elmúlt évek ad hoc építkezései veszélyeztetik ezt a leginkább.

Kamel Mahadin építész a Reuters hírügynökségnek elmondta, hogy olyan anyagokat és építészeti megoldásokat terveznek használni, amelyek megóvják a hely kétezzer évvel ezelőtti képét.

REFORMATUS.HU, ULICZA TAMÁS

Gyerekek vicces imái

Drága Istenem! Ahelyett, hogy engedted az embereket meghalni, és aztán neked mindig újat kell készíteni, miért nem tartod meg azokat, akik vannak?

☹ ☹ ☹

Drága Istenem! Voltam egy esküvőn, és ők a templomban csókolóztak. Szerinted ez normális?

☹ ☹ ☹

Drága Istenem! Köszönöm a kistestvérem, de én egy kiskutyáért imádkoztam.

☹ ☹ ☹

Drága Istenem! Szeretnék olyan lenni, mint az apukám, ha nagy leszek. De ne legyen annyira szőrös.

☹ ☹ ☹

Drága Istenem! Gondolom, nagyon nehéz neked minden embert szeretni a világon. A mi családban csak négyen vagyunk, de én sem vagyok képes rá.

Drága Istenem! Ha rám nézel majd vasárnap a templomban, akkor megmutatom neked az új cipőmet.

☹ ☹ ☹

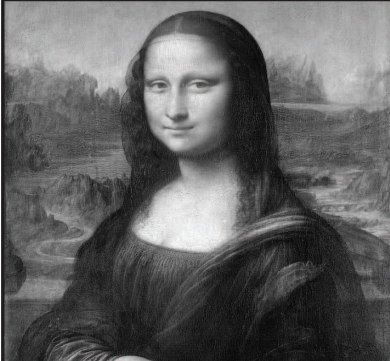

Drága Istenem! Olvastunk ma Thomas Edisonról, aki a fényt csinálta. De a vasárnapi iskolában azt tanultuk, hogy te készítetted. Gondolom akkor, hogy Edison ellopta az ötletet.

☹ ☹ ☹

Drága Istenem! Nem gondoltam soha, hogy a narancssárga és a lila illik egymáshoz, amíg meg nem láttam a keddi naplementét, amit készítettél.

☹ ☹ ☹

Drága Istenem! Talán Káin és Ábel nem ölte volna meg egymást, ha lett volna saját szobájuk. Ez nálam és a testvéremnél bejött.

		ROMÁN NÉPTÁNC	OMÁNI AUTÓJEL	SIMONFA HATÁRAI!	KÖTŐSZÓ	KALAMAJKA	
	A HÖLGY TEKINTÉBŐL SUGÁRZIK						U ⁷
	CSODÁLKÓZÓ HANG		AMPER IDESZÁLLÍT		CÉGFORMA HASONFEKSZIK		
	VÉRFAKTOR			NÁRCISZTIKUS HOSSZÚSÁG JELE			
	CSEH SPORTJEL						
	SZÍNÉSZ (LAJOS)	ELLENÁLLÁSJELE	KOZMETIKAI MÁRKA ... KAMOZE POPSZTÁR			ELLENÁLLÁS JELE JÓD VEGYJELE	
VÉDŐV				DRAGON BALL... TÖKÉREG!	NÉMET ÖN VESD ÖSSZE! RÓV.		
.... A HANGYA		HÁLÓZAT ANGOLUL NITROGÉN VEGYJELE		IGENÉVI KÉPZŐ LENDÜLET JELE		KÖTŐSZÓ TANULÓ VEZETŐ	
ENCSIKE			NYELVETNYÚJT				

Fricska – Nézőpont kérdése

Egy házaspár meglátogatta Koreát. Láttak egy apát és fiát, ahogyan együtt dolgoznak a rizsföldön. A fiú húzta az ekét, nyakában a járommal, az apja pedig irányította. „Úgy látom, hogy ezek az emberek igen szegények”, mondta a férfi a misszionáriusnak, aki tolmácsként és vezetőként ott volt mellettük. „Igen, így van”, válaszolta a misszionárius. „A család neve Chi Nevi. Amikor templomot

építettünk, nagyon szerettek volna ők is adni valamit, de nem volt pénzüik. Ezért eladták az ökröt, és a pénzt az egyháznak adták. Idén tavasszal egyedül kell hogy húzzák az igát.” Hosszú csend után azt mondta a hölgy: „Ez egy igazi áldozat volt.” A misszionárius csak ennyit mondott: „Ők nem nevezik áldozatnak. Ők hálásak azért, hogy volt egy ökrük, amit eladhattak.”

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő: Ghittea-Szabó József Levente. Hírszerkesztő: Tokár Sándor. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.

Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Erdei-Árva István Béla, Fábán Tibor, Tokár Sándor, Tótós Beáta, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Bihar megye, irányítószám: 410202. Tel.: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentzi Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkesi hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.